

JAARVERSLAG 2022 VERENIGING NATUUR EN MILIEU/ IVN afdeling Wijk bij Duurstede

	pagina
Voorwoord	2
Financieel verslag	3
Diverse activiteiten	6
Flora	11
Heemtuin	13
Landschapsbeheer	18
Natuureducatie	22
Opgeruimd Wijk	25
Vogels	27
Groenberaad	32

Voorwoord

Beste leden en vrienden van de VNMW,

""Ich brauch Tapetenwechsel" sprach die Birke, und macht sich in der Dämmerung auf den Weg". Zo begint het lievelingslied van mijn tante Mathilde. Het wordt gezongen, eigenlijk meer gesproken, door de Duitse zangeres Hildegard Knef, overigens net zo'n eigenzinnig personage als mijn tante. Het lied gaat over een berk die genoeg heeft van zijn standplaats en op zoek gaat naar een betere plek. Helaas treft de berk na wat omzwervingen rond een busstation en een vliegveld uiteindelijk een boswachter met een bijl, die er vervolgens een kastje van maakt. En dan heeft de berk ineens spijt van de omzwervingen.

Daar moest ik aan denken toen ik op 6 januari 2023 het bericht las dat maar liefst 3.000 berken uit een heidegebied bij Vucht waren uitgegraven om weer te worden neergezet in een voedselbos bij Cromvoirt. In het heidegebied pasten de bomen niet en gewoonlijk zou Natuurmonumenten ze vernietigen, maar nu krijgen ze een nieuw leven. Ik hoop dat het deze berken beter vergaat dat die uit het lied van Knef. 'Ich brauche frischen Wind um meine Krone, ich will nicht mehr in Reih und Glied'.

Bij Tapetenwechsel gaat het om verandering, een nieuwe omgeving met nieuwe indrukken, buiten je bestaande comfortzone stappen. Spannend, en soms loopt het inderdaad niet goed af. Wij waren ook wel eens toe aan een nieuwe omgeving en er deed zich een mooie kans voor om een oude wens, namelijk om inniger te gaan samenwerken met de Kinderboerderij, waar te maken. Dus hebben we in de zomer ons boeltje aan het Walplantsoen opgepakt en zijn we verhuisd. We weten nu al dat dit een groot succes wordt, want stukje bij beetje gaan we hier met anderen een centrum voor Natuur en Milieu Educatie maken.

Andere belangrijke veranderingen waren het aantreden van twee nieuwe bestuursleden, maar we werden ook geconfronteerd met het feit dat de werkgroep Flora door het ontbreken van een coördinator geen toekomst meer zag. Dat is bijzonder spijtig, maar gelukkig blijven de leden nog wel af en toe actief. De werkgroepen Vogels en Heemtuin stapten uit hun comfortzone en gingen samen aan de slag om een vogelkijkwand te maken, de werkgroep Opggeruimd Wijk ging aan de slag met een excursie voor de Nationale Postcode Loterij. Tapetenwechsel dus.

Hoogtepunt voor mij waren de twee jaarfeesten. Na twee jaar corona mochten we eindelijk weer eens bij elkaar komen en dat hebben we ook uitbundig gedaan! Een vereniging verenigt mensen, en dat gaat uiteraard het beste als je regelmatig bij elkaar kunt komen. Ook was het fijn dat we weer konden meedoen aan het tweejaarlijkse Oogstfeest op de Kapelleweg. Ook hier hebben we weer veel mensen gesproken en die van alles kunnen vertellen over onze vereniging.

Dit verslag staat weer vol van activiteiten die we hebben ondernomen. Net als ieder jaar ben ik weer verrast door wat we allemaal hebben gedaan. Goed om eens door te lezen en tevreden over te zijn. Er voor wie zelf ook toe is aan een Tapetenwechsel, er is in de werkgroepen en het bestuur altijd behoefte aan meer actievelingen die buiten hun comfortzone willen stappen. Is dat het geval, dan weten jullie ons vast te vinden.

Met vriendelijke groet, Henny Olthof, voorzitter VNMW

Financieel jaarverslag --- Anke Matthijs-Rijsenbilt

Financieel jaarverslag 2022		Werkelijk		Begroot	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten
1000	Bestuur en organisatie				
1100	Vergaderkosten		€ 433,44		€ 250,00
1200	Bankkosten		€ 246,92		€ 250,00
1300	Internet		€ 89,38		€ 100,00
1400	Print- en andere bureaunkosten		€ 8,55		€ 100,00
1500	Bedankjes en attenties		€ 218,15		€ 100,00
2000	Contributies, donaties, subsidies, afdrachten				
2100	Contributies en donaties	€ 3.667,00		€ 4.000,00	
2200	Gemeentelijke waarderingssubsidie	€ 4.204,00		€ 4.200,00	
2300	Afdracht IVN (incl. teruggaaf + donaties landelijk betalende leden)		€ 1.144,00		€ 1.300,00
3000	Onderkomen				
3100	Huur Walplantsoen jan-juli		€ 446,60		€ 800,00
	Huur de Vliert aug-dec		€ 416,67		
3200	Schoonmaak Walplantsoen (25 wk)		€ 125,00		€ 250,00
4000	Lidmaatschappen				
	Geen				
5000	Promotie				
5100	Deelname aan evenementen				€ 50,00
5200	Promotiemateriaal en middelen		€ 357,22		€ 500,00
5300	Inkoop/verkoop materialen (VNMW winkel)	€ 76,00		€ 200,00	€ 100,00
6000	Werkgroepen				
6100	Natuureducatie (incl. kindereducatie)	€ 25,00	€ 925,00	€ 50,00	€ 1.000,00
6200	Flora: opgeheven in 2022				€ 100,00
6300	Groenberaad		€ 1.327,51		€ 650,00
6400	Heemtuin		€ 459,10		€ 500,00
6500	Landschapsbeheer	€ 4.174,00	€ 2.885,94	€ 700,00	€ 2.000,00
6600	Opgeruimd Wijk	€ 2.756,64	€ 1.282,91	€ 2.000,00	€ 2.000,00
6700	Vogels		€ 254,38		€ 600,00
7000	Algemeen				
7100	Activiteiten (incl. bloemenweide)	€ 2.000,00	€ 788,90	€ 250,00	€ 250,00
7200	Overig		€ 45,31		€ 50,00
7300	Jaarfeest		€ 1.406,05		€ 1.250,00
7400	Reservering voor nieuwe initiatieven				€ 750,00
	Subtotaal	€ 16.902,64	€ 12.861,03	€ 11.400,00	€ 12.950,00
	Vershil (inkomsten/uitgaven)		€ 4.041,61		€ -1.550,00
8000	Afschrijvingen				
	Afschrijving inventaris		€ 1.427,34		€ 1.300,00
	Saldo (positief/negatief)		€ 2.614,27		€ -2.850,00
		€ 16.902,64	€ 16.902,64	€ 11.400,00	€ 11.400,00

	Balans per 31-12-2022	Debet	Credit
	Inventaris	€ 4.276,23	
	Bank - betaalrekening	€ 18.227,72	
	Bank - spaarrekening	€ 14.942,00	
	Bijdrage gemeente aan opgeruimd Wijk	€ 63,26	
	Donaties landelijk betalende leden	€ 155,80	
	Subsidie Lions voor vergroening onderkomen		€ 1.500,00
	Restant budget bloemenweide		€ 26,27
	Nieuw informatiebord bloemenweide		€ 300,00
	Palen voor nestkastjes heemtuin		€ 192,55
	Restant budget Vogels 2022 naar 2023		€ 354,38
	Opbergkist gereedschap heemtuin		€ 1.000,00
	Buffer voor wegvallen gemeente subsidie (4 jr)		€ 17.000,00
	<i>Eigen vermogen</i>		€ 17.291,81
		€ 37.665,01	€ 37.665,01

Toelichting financieel jaarverslag 2022 Ver. Natuur en Milieu IVN afd. Wijk bij Duurstede (VNMW)

Dit verslag bevat het overzicht van de baten (inkomsten) en lasten (uitgaven) van 2022 en een balans per 31-12-2022. Als vergelijking is de begroting van 2022 rechts toegevoegd.

Ook het jaar 2022 is met een aanzienlijke winst afgesloten. Zeker als de afschrijving van het inventaris niet is meegenomen (voornaamste redenen bij 6e, 6f en 7a). De vrije bestedingsruimte is vrijwel gelijk gebleven t.o.v. die van 2021.

Zie verder de details per rubriek en bij 'Balans en vermogen'

Leeswijzer: De nummering van de rubrieken loopt van 1000 t/m 8000 en corresponderen in de onderstaande toelichting met de nummers 1 t/m 8.

1. Bestuur en organisatie

De meeste uitgaven zijn voor de 2 reguliere Algemene ledenvergaderingen in het dorpshuis in Langbroek en voor het afscheid van 2 bestuursleden.

2. Contributies, donaties en afdrachten

Door verdere groei was het ledenaantal op 1 januari 2022 iets boven de 200. Het aandeel landelijk betalende leden is met die groei toegenomen en daardoor is de afdracht aan het IVN lager uitgevallen.

Zoals in ieder jaar ontvingen wij van zowel leden als donateurs extra giften. Aan allen die gedoneerd hebben onze hartelijke dank.

3. Onderkomen

De vereniging heeft haar onderkomen aan het Walplantsoen verruild voor de educatieve ruimte op het terrein van kinderboerderij De Viert. De verhuizing vond eind juli plaats. De huur van het onderkomen bij De Viert is inclusief schoonmaakkosten.

4. Lidmaatschappen

Geen

5. Promotie

Ondanks dat er in 2022 vrijwel geen beperkingen i.v.m. Corona waren heeft de vereniging alleen met een stand op het Oogstfeest gestaan. Verder waren er uitgaven voor advertenties op sociale media en nieuwe publieksfolders.

6. Werkgroepen

- a. Natuureducatie: Doordat er in 2022 vrijwel geen beperkingen meer waren i.v.m. Corona zijn alle afgesproken activiteiten voor de vereniging door Natuurlijk heel leuk uitgevoerd. Er is in 2022 geen ledengroei geweest bij de kidsclub.
- b. Flora: Deze werkgroep is opgeheven in 2022. De kosten voor de bloemenweide zijn ondergebracht bij de rubriek Algemeen, post Activiteiten.
- c. Groenberaad: Behalve de reguliere kosten waren er uitgaven voor een debatavond t.b.v. gemeenteraadsverkiezingen 2022. Hiervoor was een ruimer budget aangevraagd. Een andere grote uitgave is een bijdrage van € 750 aan de juridische procedures tegen de biovergister in Cothen.
- d. Heemtuin: Er is verder geïnvesteerd in onderhoud/vernieuwing van de tuin en in gereedschap. De kosten zijn binnen het budget gebleven.
- e. Landschapsbeheer: De werkgroep heeft weer een KIEM subsidie aangevraagd van ruim € 2.100 en gekregen. Daar hebben ze een accumulatorzaag en -heggenschaar aangevuld met ander gereedschap van gekocht. Verder hebben de landeigenaren gul gedoneerd voor het knotwerk. Dit alles resulteerde in een grote winst voor 2022.
- f. Opgeruimd wijk: De bijdrage van de gemeente voor 2021 is betaald in januari 2022. Voor de kosten van de landelijke opschoon dag en de Cleanup dag heeft de coördinator al in het najaar een rekening ingediend, zodat de betaling al in 2022 heeft plaatsgevonden. Met als gevolg een afsluiting van 2022 met een bijna dubbele winst. Wat nog resteerde wordt in januari betaald (zie balans).
- g. Vogels: De reguliere kosten hebben in 2022 nog niet de helft van het beschikbare budget verbruikt. Een verzoek om dit mee te nemen naar 2023 is ingewilligd, omdat men in dat jaar verwacht meer kosten te zullen maken (zie balans).

7. Algemeen

- a. Activiteiten: Dit waren (1) het project bloemenweide met de laatste betalingen vanuit subsidies (nog een klein restant op de balans) en (2) de samenwerking WG Vogels en Heemtuin voor een vogelkijkscherm en nestkastjes voor meer vogels in de heemtuin. T.b.v. een nieuw infobord op de bloemenweide is bij het VNMW bestuur een budget aangevraagd (zie balans). Voor het opknappen van de nevengeul in 2021 is nog € 500 aan LEU subsidie ontvangen en voor de vergroening van de omgeving van ons onderkomen bij de Vliert in 2023 € 1.500 subsidie van de Lions t.b.v. NL DOET. Hetgeen resulteert in een flink overschot.
- b. Jaarfeest: Na 2 jaar van beperkingen vanwege Corona was er weer een jaarfeest. Groter dan in eerdere jaren en een ook groot succes. In overleg mocht het toch al verruimde budget overschreden worden.

8. Afschrijvingen

Deze zijn hoger vanwege de aanschaf in 2022 van dure machines voor het onderhoud aan het landschap (zie bij landschapsbeheer).

Balans en vermogen

Op de balans wordt de financiële situatie weergegeven op d.d. 31-12-2022. De waarde van het inventaris, banksaldi en nog te ontvangen gelden aan de debet kant, de nog openstaande uitgaven, reserveringen en het resterende eigen vermogen aan de credit kant.

Nieuw is dat de buffer voor het eventuele wegvallen van de gemeentesubsidie gedurende 4 jaar is toegevoegd als gereserveerd geld.

Het eigen vermogen is in 2022 met € 1.225 gegroeid t.o.v. die van 2021 en dat komt bijna geheel voor rekening van de gefinancierde aanschaf van gereedschappen door de werkgroep landschapsbeheer. Na aftrek van de waarde van het inventaris van het eigen vermogen blijft er voor de vrije bestedingsruimte € 13.016 over en is deze vrijwel gelijk aan die van 2021.

Diverse activiteiten --- het bestuur

De werkgroepen vormen het hart van de vereniging. Naast alle activiteiten die zij ontplooien zijn er door het jaar ook andere zaken en projecten die in een jaarverslag niet mogen ontbreken. Hieronder een korte opsomming.

Daarnaast hielden we in het voorjaar onze algemene ledenvergadering, met na de pauze een presentatie door landschapscoördinator Walter Jaaltink. In het najaar hielden we een korte algemene ledenvergadering, met na de pauze een interactieve workshop over de activiteiten in 2023, waarbij werkgroepen werden uitgedaagd om de samenwerking op te zoeken en publieksactiviteiten te gaan ontplooien.

Bijeenkomst voor nieuwe leden

Op 9 april organiseerden we een bijeenkomst voor nieuwe leden. Het was mooi dat er ook enkele jeugdleden aanwezig waren. Een aantal werkgroepen was vertegenwoordigd en zij gaven een kort overzicht van hun activiteiten. Al met al een gezellige ochtend waarbij we elkaar weer iets beter hebben leren kennen.

Bloemenweide

In 2022 was er een relatieve rust in de weide. Enkele vrijwilligers van de VNMW hebben weer hun best gedaan. Er is gemaaid, gehooid en zelfs met de zeis gewerkt. Het overdadige bramenstruweel is teruggedrongen. Na de maaibeurt heeft een maaibedrijf nodeloos een strook gemaaid met aanplant van jonge struiken. De gemeente heeft dit hersteld door 12 nieuwe struiken aan te planten. Goede bessen- en bloemen dragende struiken, die benut worden door insecten en vogels. Wederom is er een inventarisatie gedaan naar insecten (137 soorten) en kruiden/grassen (54 soorten). De opnames zijn te vinden op de website van de VNMW.

De naam Bloemenweide blijkt niet zo goed gekozen. Het doel is niet zoveel mogelijk bloemen in de weide te krijgen, maar meer biodiversiteit na te streven. Het is eigenlijk een kruidenrijk grasland met een brede struweelrand. Daarom komt er een naamsverandering op het nieuw te plaatsen bord "Natuurweide Noorderwaard". Het informatie bord is klaar en wordt in mei 2023 geplaatst. Vanaf 2023 zal de gemeente de taak overnemen om de weide te beheren. Er is een toezegging om het maaibestek daarop aan te passen. Net als bij de Heemtuin gaat het om maatwerk. Het maaien moet plaatsvinden ongeveer eind september. Dit is enigszins afhankelijk van seizoenschommelingen, zaadval en regenval. Met een maaibalk maaien, hooien en afvoeren na ongeveer 3 dagen. Er blijft 30% staan op een afgesproken deel van de weide, alternerend per jaar. Van tevoren wordt het werk doorgesproken met de uitvoerder en iemand van de VNMW. De kennis vanuit het monitoren kan leiden tot wijzigingen in het maaibeheer.

Excursie Nationale Postcodeloterij

Op verzoek van de Nationale Postcodeloterij organiseerde de werkgroep Opgeluimd Wijk op 15 oktober een excursie naar de uiterwaarden. Het doel was om een beeld te schetsen van de riviernatuur in onze omgeving en daarbij meteen aandacht te vragen voor het programma Schone Rivieren. Een enthousiaste groep van drie gidsen toog aan het werk en maakte een mooi programma over een mooie route, waarbij onder andere het oude zwembad, de inundatiesluis en het westelijke deel van de Lunenburgerwaard werd gezocht.

Op de dag van de excursie kwamen ongeveer 40 belangstellenden uit het hele land opdagen. We verzamelden om 10:00 bij de Graanshuur met koffie en thee. Na een uitleg van een begeleider van de Nationale Postcodeloterij en het landelijke IVN gingen de gidsen Frans Hoving, Ruud Waltman en Frans Vera met 3 extra begeleiders in drie groepen op pad, om ongeveer twee uur later weer bij de Graanshuur te eindigen. Daar stonden de soep en broodjes klaar, werd een korte quiz gehouden en voorzien van een gripper, drinkbeker en wat andere nuttige spullen ging iedereen rond 13:30 naar huis. Een heel geslaagd programma en een mooie manier om onze mooie omgeving en de VNMW in het zonnetje te zetten.

IVN regio bijeenkomsten

Vier keer per jaar komen vertegenwoordigers van IVN-afdelingen uit de provincie Utrecht bij elkaar om af te stemmen en bij te praten. Soms gaat het daarbij over zaken die op landelijk niveau spelen, zoals de structuur van de vereniging of samenwerkingsverbanden, soms gaat het ook over wat we gezamenlijk kunnen oppakken. Deze bijeenkomsten hebben we zoveel mogelijk bezocht. Ook hield het IVN een landelijke conferentie voor bestuurders op 16 april en een uitje (vaartochtje) voor bestuurders uit de regio op 14 september. Gewoonlijk doen we op al deze bijeenkomsten veel inspiratie en energie op.

Jaarfeesten

We hebben het twee achtereenvolgende jaren over moeten slaan maar in 2022 was het organiseren van een jaarfeest weer mogelijk. Op zaterdag 28 mei was er een barbecue en op zaterdag 4 juni een vaart met De Blauwe Bever. Alle leden waren welkom op één van deze dagen of op beide.

De barbecue werd gehouden op de Groenestehoeve, Langbroekdijk A14 in Langbroek. Een prachtige locatie waar we een mooie binnenruimte, een overdekt terras en een compleet voetbalveld ter beschikking hadden. Uiteraard zorgde de organisatie, Brigitte en Hennie, dat er wat te drinken was, dat er voldoende was om op de barbecue te leggen en wat er verder op de bordjes gelegd kon worden. Naast alle gezelligheid die de onderlinge gesprekken boden was het op deze plek een genoegen om een poosje uit te staren over de velden tussen Langbroeker- en Gooijerdijk. Er was veel belangstelling voor een avondwandeling. Onder leiding van Veronique werd het nabij gelegen hazelaarhakhout bos op Sandenburg bezocht. Voor velen een verrassing, net als een ook dichtbij gelegen prachtig wandelpad.

Inmiddels werd er door enkele vrijwilligers afgewassen (dat ging sneller dan de afwasmachine) en werd er koffie gezet. Na de koffie met appeltaart gingen de 35 deelnemers geleidelijk allen huiswaarts. Nadat we de eigenaar van de Groenestehoeve hadden gemeld dat de gasten vertrokken waren hebben we hen nogmaals hartelijk bedankt voor de mogelijkheid ons feest op deze locatie te houden.

Met de Blauwe Bever voeren we vanaf de Rijnkade in Rhenen naar de Jufferswaard. In dit geval waren partners van leden ook welkom en met totaal 44 deelnemers stonden we tijdig aan de kade waar De

Blauwe Bever al op ons lag te wachten. Er waren 3 gidsen aan boord die ons veel konden vertellen. Tijdens de vaart vertelden ze over de rivier en alles wat er op de oevers te zien was.

De tocht ging naar de Jufferswaard tussen Renkum en de Rijn, waar de Renkumse en de Heelsumse beek samenkomen. Op de Jufferswaard gingen we van boord en maakten we onder begeleiding van de gidsen in drie groepen een mooie wandeling in het gebied. Na de walexcurisie voer de Blauwe Bever terug naar Rhenen. Het weer was ons deze middag goed gezind en mede daardoor ging iedereen in Rhenen heel tevreden weer aan wal.

Meet je (linie)landschap

Een aantal leden van de vereniging werkt al jaren mee aan het op kaart zetten van de landschapselementen in het agrarisch cultuurlandschap, dat gaat provincie-breed. Waar in de eerste jaren nog werd gewerkt met turflijsten op papier, heeft een aantal jaren geleden de tablet zijn intrede gedaan. Het hele grondgebied met uitzondering van de bebouwde kommen wordt ieder vijf jaar bezocht, zo'n 30-40 gebieden per jaar. Sinds een aantal jaren zijn we aan het monitoren, waarbij er wordt gekeken hoe het landschap de afgelopen periode, meestal 5 jaar, is veranderd. Sinds kort zijn de gegevens publiek toegankelijk en digitaal te raadplegen op de website van de provincie. Ga hiervoor naar [Landschapselementen op de kaart](#) | [Landschap uitvoeringsplan \(arcgis.com\)](#)

Oogstfeest

We waren er bij op zaterdag 27 augustus 2022 bij het tweejaarlijkse Oogstfeest op de Kapelleweg in Cothen. We hadden een marktkraam waarin we wat van onze activiteiten lieten zien en waar we weer vele leuke gesprekken hadden met bezoekers. Het viel op dat we een bieden van nestgelegenheid voor zwaluwen. Eigenlijk niet zo verrassend gezien het publiek wat op deze agrarische dag af komt. Het is altijd leuk om de vereniging op deze manier voor het voetlicht te plaatsen.

Paddenstoelenexcursie

De oproep aan leden om een excursie te organiseren over wat je boeit in de natuur leverde een aanbod op van René Barten om een paddenstoelenexcursie te organiseren. Op 10 en 24 september gingen enthousiastelingen op pad in het Kasteelpark om die wondere wereld beter te leren kennen. Daarbij ging het ook om het herkennen van de meest algemene soorten.

Al een paar helpen leden van de vereniging mee om de rivier te ontdoen van zwerfafval onder de noemer van Schone Rivieren. Pas geleden heeft ook het IVN deze actie geadopteerd. Bij deze actie is het de bedoeling om tweemaal per jaar in tweetallen een vast aangewezen stukje over te bezoeken en alle afval wat je daar aantreft op turflijsten te vermelden en ook af te voeren. De turflijsten worden vervolgens in een landelijke database ingevoerd om daarmee de problematiek beter in beeld te krijgen en aanbevelingen te doen.

Vergroenen onderkomen op de Kinderboerderij met donatie van de Lions

Er werd een projectplan opgesteld en een schets gemaakt van hoe het zou moeten worden, dat geheel werd ingediend bij de Lions. In september hoorden we dat ons plan gesteund zou worden, maar we wisten verder nog niets. Op een feestelijke bijeenkomst op 7 december mochten we een cheque in ontvangst nemen van € 1.500 waar we heel erg blij mee waren. Het plan is om tijdens NL Doet op 11 maart 2023 het project te gaan uitvoeren met vrijwilligers van de Lions en van de VNMW.

Op zaterdag 23 juli zijn we verhuisd van het walplantsoen naar de Kinderboerderij. In de weken daarvoor hadden we al goed opgeruimd, we bleken veel rapporten en verslagen zowel op papier als digitaal te hebben. Hierdoor hoefde er al minder verhuisd te worden. De rest paste precies in een gehuurde aanhanger en we konden alles in een keer meenemen.

Daarna begon het inrichten van de nieuwe ruimte. Mappen, boeken en promotiemateriaal konden we opslaan op de zolder van de boerderij. De opgezette vogels kregen een mooi plekje in de twee vitrinekasten, de NME-spullen zullen te zijner tijd in kasten worden opgeborgen. Ter afsluiting hielden we een open huis op 1 oktober.

Winterwandeling

Op zondag 27 maart 2022, een van de eerste lentedagen en de dag waarop de zomertijd inging, was er de uitgestelde winterwandeling. Om half 11 startten 8 leden van de vereniging vanaf pannenkoekenhuis Bergzicht tussen Maarn en Amersfoort. De wandeling ging over het heideveld en door de daar achter gelegen bossen. Toen de groep om een uur of één terug was bij Bergzicht waren er voldoende calorieën verbruikt om naast een drankje ook nog wat voedzaams te nuttigen.

Werkgroep Flora --- door Linda Horst

De floragroep heeft dit jaar negen leden. De kerntaak is het inventariseren en monitoren van flora in de gemeente Wijk bij Duurstede. Daarmee hebben we het over resultaten van waarnemingen. Een ander doel dan deze taakopvatting is het genot om met gelijkgestemden in de vegetatie te kunnen duiken. Sommige leden doen dieper onderzoek naar de flora: leren determineren, begrijpen van ecosystemen, floristische waarden en bedreigingen vaststellen.

Er wordt altijd een aantal excursies georganiseerd, dit jaar waren dat er drie:

16 mei 2022, Het Lange Broek, Gooyerdijk 7A, zie de site www.hetlangebroek.nl

31 mei 2022, De Groene Grens, Veenendaal. Info zie <https://mooibinnenveld.nl/groene-grens/>

8 sept 2022, Gravenbol

Monitoren

Inventariseren van flora is een momentopname, het volgen van ontwikkelingen van vegetatie in de loop van jaren wordt monitoren genoemd. Het geeft meer inzicht hoe de vegetatie reageert op zijn directe omgeving, abiotische factoren en op menselijk ingrijpen. We hebben enkele bijzondere gebieden en bermen van Wijk bij Duurstede in herhaling bezocht: de Nevengeul, het Vikinghof terrein, Lekdijk West, Romeinenbaan, Kortland, De Geer en de Bloemenweide Noorderwaard. Op deze locaties is de vegetatie meerdere jaren gevolgd, zodat er inzicht ontstaat hoe het gebied zich ontwikkelt. Ook dit jaar is er op meerdere plekken een achteruitgang geconstateerd van soorten en biodiversiteit en van vermindering van de kwaliteit van de bodemgesteldheid. De vegetatie opnames worden in observatielijsten vastgelegd en bewaard. Wij registreren dit in de dataopslag van de OneDrive van de VNMW. Een soort bibliotheek dus.

Over het beheer van het openbaar groen valt heel wat te vertellen en het meeste is in mineur te beschrijven. Onze ingediende wensen t.a.v. maaien van bijzondere locaties zijn per ongeluk niet meegenomen in het maaibestek. Er is vaak te veel gemaaid en de afgesproken niet gemaaide groenstroken zijn slecht gekozen. In de bloemenweide kon de gemeente herstellen wat er per ongeluk was gemaaid. In mei lagen drie weken lang rijplaten op de oever van de Geer. Daar werd een kwetsbaar ecosysteem de grond ingedrukt door een container en een hijskraan voor tuinaanleg aan de overkant van het water.

Het nieuwe ecologisch maaibeheer dat per 2022 in gang gezet zou worden, laat zich slecht voorspellen. In ieder geval is er overleg met de afdeling BOR, beheer openbare ruimte en de uitvoerder gebr. De Ronde.

Een andere werkwijze van de werkgroep in 2023

In oktober is besloten de werkgroep flora als werkgroep op te heffen. Er blijft een clubje flora liefhebbers bestaan die op vrijere wijze georganiseerd wil zijn.

Aanleiding is het functioneren van de werkgroep flora. Er is al langer een groot verschil tussen verwachtingen, kennis en inzet van de deelnemers. Huidige doelen en werkwijze grijpen te hoog. Die halen we niet. We hebben weinig deelnemers om de werkgroep voldoende te laten functioneren. Moeizaam is daarom het coördineren, de voortgangsbewaking en levensvatbaarheid van een "werkgroep".

Alle deelnemers willen wel door, soms individueel, maar vooral ook met elkaar. Het zal geen "werkgroep" meer zijn, wel een clubje individuen die gemotiveerd is om samen het veld in te gaan voor alles wat groeit en bloeit. Van elkaar te leren en ons te verwonderen. De excursies lenen zich daartoe het best. Plezier staat voor iedereen voorop.

Kortom: we gaan door als een groep, ieder betrokken, handelend naar eigen goeddunken, met eigen initiatieven. Er is geen leiding, een platte organisatievorm.

Dit overleg resulteert in een minder verplichtende werkwijze, waar ieder haar eigen bijdrage zelf in kan kiezen. Excursies worden door deelnemers zelf aangedragen en georganiseerd. Degenen die vaste gebieden of bermen willen monitoren, en dan vaak dit gebied bezoeken, blijven dit doen op een wijze die hun geschikt lijkt. Zij zullen aan de groepsleden laten weten wanneer ze mee kunnen gaan. Er blijft een “postadres” en een groepsapp voor onderlinge communicatie.

Relatie met bestuur en VNMW: De communicatie zal via een bestuurslid worden ondersteund. In de nieuwsbrief worden activiteiten aangekondigd. Verder wordt er geen verantwoording afgelegd.

Vastleggen en registreren: alleen als duidelijk is dat dit een doel dient. Op de OneDrive flora komen alle vastgelegde inventarisaties en verslagen terecht. Leesbare verslagen gaan naar de nieuwsbrief van de VNMW.

Werkgroep heemtuin --- door Lex Kramer, Karin Menken en Hennie Hadderingh

In **februari** hoefde er door de eigen vrijwilligers nog niet echt gewerkt te worden. De bloemen in de Stinzenhoek deden wel hun plicht en bezoekers van de heemtuin konden eerst genieten van Sneeuwklok, Winterakoniet en Crocus en wat later Narcissen, Bosanemonen en Sterhyacinten. Ook liet het blad van Daslook, Longkruid en Gevlekte aronskelk zich al zien.

De Perenboomgaard werd weer gesnoeid; ook een typisch en specialistisch werkje voor in het vroege voorjaar.

In **maart** is uit de kruidentuin veel dood materiaal te verwijderen, de rand van het natte hooiland is van overvloedige begroeiing ontdaan en het ontdekpad is weer begaanbaar gemaakt.

In de Poel komt na de maaibeurt in oktober de Zegge weer op en die bloeit nu ook. De Bloemenheuvel en de Ruigte zijn voor de winter niet gemaaid. Zo was er nog wat voedsel te vinden en voldoende schuilmogelijkheid. Op de Bloemenheuvel staan Ruderale kruiden; daar wil je juist niet verruigen. Ook floreren deze planten als de grond af en toe goed verstoord wordt, zeker de eenjarige kruiden krijgen dan meer kans.

Na enkele regenachtige weken scheen halverwege april de zon weer volop en was het fijn om buiten te werken.

De kruidentuin werd op onkruid nagelopen, het nat hooiland geharkt, de trap naar de heemtuin schoongemaakt, het ontdekpad gecontroleerd, evenals het elzenbroekbos. De dotters staan prachtig te bloeien. De daslook staat op punt van bloeien en ook rode ooievaarsbek bloeit. Op de muur bloeit de muurleeuwenbek uitbundig.

In **april en mei** waren vrijwel elke maandagochtend enkele vrijwilligers actief met de gebruikelijke werkzaamheden.

Jos zorgde voor het snoeien van de heg; die langs de Hoge Hoffweg en de heggetjes in de kruidentuin. Uiteraard hadden de planten in de kruidentuin voortdurend aandacht. Soms wat snoeien, soms de lange uitlopers opbinden en natuurlijk het verwijderen van onkruid.

Ook werd gezorgd dat het ontdekpad begaanbaar bleef en dat de zegges in het elzenbroekbos ruimte om zich heen hielden.

Op **30 mei** waren we met vijf vrijwilligers aan het werk. De regen had de natuur goed gedaan. De kruidentuin staat er mooi bij met weinig onkruid. Uit de paadjes was wel wat onkruid weg te halen. We hebben ook weer overhangende takken gesnoeid.

In het Nat hooiland bloeit de Ratelaar en de Echte koekoeksbloem.

In het Bosplantsoen langs het ontdekpad de aronskelk.

Agatha heeft een hele verzameling bierblikjes uit de poel gevist.

Het elzenbroekbos is nauwelijks meer begaanbaar, zo hoog staat alles. Zo te zien redden de zegges zich prima; ze zijn inmiddels groot genoeg om hun ruimte op te eisen.

Voor een bewoonster van Agricolastraat hebben we op verzoek een hazelaar wat teruggesnoeid.

In **juni** waren nogal wat vrijwilligers met vakantie en is er in de heemtuin wat minder gedaan.

Op **20 juni** was Jettie er helemaal alleen met de vogels in de kruidentuin. Ze snoeide vooral veel in het zaad schietende kruiden gesnoeid en ze voerde ze af: o.a. de bloedzuring, de bieslook, de smalle weegbree. De gewone brunel (niet geplant) stond in bloei. We laten ze staan als bodembedekking tegen het uitdrogen van de grond, net als de bosaardbei. Het geeft ook kleur aan de tuin.

Voor een bloemrijke ondergroei in de perenboomgaard heeft de buitenploeg van de gemeente een paar "molshopen" gemaakt, het gras 50x50 cm afgeplagd en de vrijgekomen grond even goed losgemaakt. De werkgroep heeft daar toen wat in gezaaid en ook een plant ingezet. Dit was een idee van onze leverancier De Cruydhoeck/De Heliant. Het ziet er mooi uit en ze zullen zich zelf verder uitzaaien.

Eind **juni** waren we weer met drie vrijwilligers. Jos heeft de heggetjes van de kruidentuin gesnoeid, Jettie en Hennie hebben veel van de ver uitgegroeide planten met draad van een steuntje rondom voorzien.

In **juli** is er op een aantal maandagen wel gewerkt, maar op meerdere dagen was het daar eigenlijk te warm voor. De kruidentuin is uiteraard bijgehouden, Anne heeft steeds gezorgd dat de duizendknoop geen kans krijgt, Jos heeft de haagjes in de kruidentuin bijgehouden, te ver overhangende takken zijn ingekort. Het was regelmatig erg droog weer, maar gelukkig kwam er net op tijd weer regen, waardoor tot nu toe beregenen niet nodig was.

In de week van 18 juli heeft de gemeente de heemtuin laten maaien. Lex had afgesproken waar wel en waar niet gemaaid moest worden en het is volgens plan uitgevoerd.

Op **1 augustus** begon de dag droog, maar na een uurtje ging het regenen. Fijn voor de heemtuin, maar minder voor de werkers. Toch is het gelukt het onkruid uit de paadjes weg te halen en hebben Jettie en Kees de heemst kunnen opbinden.

In augustus en september is er steeds met een beperkt aantal vrijwilligers gewerkt.

September

De Graanakker en de Perenboomgaard zijn gemaaid met de cirkelmaaier. Vervolgens zijn in de Appelboomgaard met een handmaaier de puntjes op de i gezet. Het maaisel mag een paar dagen drogen en zaden en graankorrels laten vallen en wordt pas daarna bij elkaar geharkt en afgevoerd: onze gebiedjes hebben baat bij verschraling.

augustus

De Graanakker met akkerkruiden gedroeg zich wonderlijk dit jaar; vol met Bolderik, maar geen Klaproos en Korenbloem gezien. Overigens bleek in een volledig bruine akker vol halmen met graankorrels en zaden staat één Klaproos te staan.

In september kan na het maaien en nadat het maaisel nog ongeveer een week gelegen heeft de grond weer bewerkt worden voor het zaaien in oktober.

Het Nat hooiland staat er prachtig bij met in de hoofdrol Wilde bertram en Grote kattenstaart. Verder is het geel van de Moerasrolklaver en zie je de zaaddozen van de Kleine ratelaar nog prachtig.

In **november** werd groot onderhoud gepleegd door de buitendienst van de gemeente, zodat de werkgroep het weer kan bijhouden. In het elzen broekbos werden dode bomen verwijderd, struiken die te dicht op elkaar stonden en elkaar dus verdrongen werden gerooid en tenslotte werd de bodem van Braam en Brandnetel ontdaan met de bosmaaier. Een rol prikkeldraad werd ook nog verwijderd. Nu kunnen we de Zwarte elzen de juiste ondergroei geven.

Bosplantsoen: op negen plaatsen is ruimte gemaakt voor nieuwe inheemse soorten; vooral besdragende struiken waar, onder andere de Merel van gaat profiteren, die ons dan weer van de slakken afhelpt.

De voedselrijke toplaag is van het Rivierduin afgehaald en er is zand opgebracht. (De buitenste rand van de Poel is meteen meegenomen.)

Na een artikel in Wijks Nieuws en een oproep op onze Facebookpagina/website hadden zich enkele mensen aangemeld die op een zondag tussen 11 en 13 uur wel eens mee willen helpen.

Eind november is door eigen vrijwilligers samen met 5 belangstellenden van buiten

de graanakker ingezaaid met granen en akkerkruiden.

De grond van de akker was wat dieper gefreesd dan vorig jaar en hopelijk komen nu de Klaprozen wel op.

Ook de bloemenheuvel en een rand langs het pad rondom de poel is ingezaaid.

December

Op een zaterdag rond het middaguur is er enkele uren gewerkt in de heemtuin. Er waren 2 meewerkers van buiten de werkgroep. Zij hebben bollen geplant op het schiereiland. In de Stinzenhoek zijn besdragers en een Gele kornoelje geplant en in de kruidlaag planten en bollen. Alles voor een grotere biodiversiteit.

De Perenboomgaard kreeg van de gemeente een nieuwe Gieser wildeman en in het Elzenbroekbos werden nieuwe Zwarte elzen geplaatst.

Na het ruimte maken, is het de beurt aan het aanplanten van de boom-, struik- en kruidlaag (planten en bolletjes). Vak 1, waar je de Heemtuin inloopt, krijgt bijvoorbeeld naast de bomen die er al stonden nog een Wilg bij de sloot, we houden 'm in struikvorm en eronder maken we een flink terras met Daslook. Verder de Heemtuin in staan in dit vak drie soorten Prunussen: bij de sloot sluiten we aan op de Sleedoorn, bijna aan het eind staat een Zoete kers en ertussen allemaal Europese vogelkers. In de kruidlaag Bosandoorn en Gele dovenetel. Ook op de punt van het Schiereiland plantten we afgelopen zaterdag al veel bolletjes. Ook in vak 1 komt onder de struiken, als ze nog niet in blad zitten een overdaad aan Scilla, Bosanemoon, Sterhyacint in verschillende soorten te voorschijn. Zo worden dus negen plekken biodiverser gemaakt met hulp en ondersteuning van de gemeente en BIGA.

Werkgroepen Vogels en Heemtuin waren samen aan de slag in de heemtuin. Er zijn nestkasten en allerlei soorten voedersilo's opgehangen. Vogels zullen de heemtuin nog beter kunnen vinden. De vogels verstoor je het minst door via de trap en de lage brug en langs de Griend, rechtsaf te slaan. Achter de Ruigte met het hoge Koninginnekruid hou je de voederplekken goed in het oog. Ook is goed te zien of er vogels de nestkasten gaan inspecteren. Straks zal het allemaal nog veel lekkerder zijn hier; er zijn enorm veel besdragende struiken geplant.

Maandag **19 december** was de laatste werkdag van 2022.

Belemmerende takken zijn van het struinp pad verwijderd en de houtsnippers zijn verder over het hele pad verspreid. Het blad is van de paden verwijderd en het struinp pad is nu klaar voor onze excursies/rondleidingen in 2023.

Alles bij elkaar hebben de vrijwilligers ca 420 uren besteed aan het onderhoud van de heemtuin. Zij werkten in de heemtuin: Kees, Anne, Karin, Lex (coördinator), Hennie, Agatha, Jettie.

Niet op de foto: Jos die het nodige aan heggen/heggetjes heeft gesnoeid en Conny die helaas halverwege het jaar haar activiteiten wegens fysieke klachten moest beëindigen. We vinden het heel jammer dat Conny niet meer mee kan werken en we bedanken haar voort haar inzet in de afgelopen jaren.

Werkgroep Landschapsbeheer --- door Hennie Hadderingh

Winter/voorjaar 2022

In januari is er vanwege het nog steeds heersende coronavirus in kleine groepjes gewerkt. Daardoor kon de klassieke gezamenlijke start van het nieuwe jaar met glühwein niet doorgaan. Wel is er op een aantal dagen achtereenvolgend door steeds een paar knotters bij de familie Bakker geknot. Omdat we sinds de coronatijd de materiaalwagons steeds op de werklocatie laten staan, lukte het goed om dagelijks met max. 4 mensen aan het werk te zijn.

Halverwege de maand hebben we op Langbroekerdijk B6 wel weer alle aangemelden laten komen. Er was in het veld ruimte genoeg om afstand te houden en ook tijdens het koffiedrinken werd er goed rekening mee gehouden.

Het driemanschap motorzagers, Sjaak en Aad als nieuwelingen en Aad Jan als geroutineerde zager en instructeur hebben een dag geoefend met de nieuw aangeschafte harnassen waarmee de zagers zich in de boom zich kunnen zekeren.

Bij Langbroekerdijk B29 waren totaal ca 55 bomen te snoeien. Verspreid in de drie rijen bomen was afstand houden geen probleem. Ook bij de koffie werd voldoende afstand gehouden, net als na afloop bij de soep met broodjes kaas en knakworst, die buiten genuttigd konden worden.

Hoewel de takken 3 jaarig waren kon bijna alles met de hand gezaagd worden. In de loop van 2022 is deze familie naar het noorden van Nederland verhuisd. Of we opnieuw op dit adres gaan knotten is nog onbekend.

De eerste zaterdag van februari konden we zonder belemmeringen de hele groep weer samen laten werken. Toen kon de glühwein op Bovenwijkerweg 28 wel geschonken worden. Burgemeester Iris Meerts en haar partner werkten deze ochtend met de ons mee.

In de loop van februari werkten we op het Vikinghof terrein en had Hanneke Hieting diverse werkzaamheden voor de leerlingen van de Werkschuit. Op de laatste werkzaterdag in februari werd er weer geknot op Leeuwenburg met Zeister Lions onder leiding van Paul Jacobs. De laatste snoeiklus van het winterseizoen waren de wilgen langs de Aalswaard.

Aan het einde van het seizoen hebben enkelen voor SBB nog een heel ander karweitje opgeknapt. Gewapend met nijptangen en ander gereedschap hebben ze een schapenraster op een bosperceel aan de Langbroekerdijk verwijderd.

Begin april is er door 22 knotters weer gezamenlijk pizza gegeten bij La Siciliana.

Er zijn 169 wilgen geknot, 400 meter singel opgeschoond en een paar honderd meter schapenraster verwijderd. Totaal 32 vrijwilligers zijn aan het werk geweest en gezamenlijk hebben die 879 uur aan het knotten besteed. Tijdens het knotten hebben we gedurende ca. 30 uur scholieren begeleid.

Daarnaast waren enkele vrijwilligers gezamenlijk 110 uur op een griend van Sandenburg actief en werd er 34 uur aan ander zaagwerk besteed. Voor het organiseren van het één en anders waren 11 werkuren nodig. Het totaal aantal uren komt op 1034.

Zomerwerk 2022, het snoeien van heggen.

Wij waren op het door de gemeente gekozen tijdstip niet in de gelegenheid de heg rond de boomgaard in Cothen te snoeien. Het onderhoud van die heg is door de gemeente teruggenomen.

Met financiële ondersteuning van KIEM hebben we een accuheggensnoeier en een accukettingzaag aan kunnen schaffen. Milieuvriendelijker en mindere herrie dan de benzinevarianten.

De nieuwe heggen snoeier kon meteen in gebruik genomen worden bij de heg in de Geer. Als dienst aan de Hordenboomgaard werd de nieuwe kettingzaag ingezet bij het verkleinen van afgebroken fruitboomtakken.

Vanaf september was er nogal wat te snoeien op Rhijnestein. Het gaat daar om taxus en beuk, totaal ca 180 meter. Alles

op een hoogte van ca 2 meter. We onderhouden ook de vlechthege op Rhijnestein. Het laatste zomerwerk was het voor de tweede keer snoeien van de heg in de Geer en het bijwerken van de vlechthege in de Noorderwaard.

Alles bij elkaar is er 530 meter heg gesnoeid. De 14 heggen snoeiers hebben er 151 uren aan besteed.

Najaar/winter 2022

We begonnen het seizoen op het Wolvengat. Alles wat er bij de natuurwerkdag in vorig jaar niet was gedaan werd nu onder handen genomen. Rondom en achterin, ongeveer om en om.

Bij het knotten aan de Langbroekerdijk A6, een nieuw adres, kwam Ali van Vemde voor een reportage in het Wijks nieuws. Een mooie start voor onze publiciteit.

Dat kwam ook meteen tegemoet aan de wens van het VNMW-bestuur om meer publieksactiviteiten te organiseren. Het komende seizoen zullen we weer wat vaker iedereen uitnodigen om mee te komen knotten. Te beginnen op 5 november, de Natuurwerkdag op Het Lange Broek. Daar waren weer voldoende wilgen om de groep van ruim 40 deelnemers bezig te houden. Er werd die dag 65 wilgen geknot. Aan het begin van de dag spraken wethouder Jan Kuiper en LEU directeur Ivo Brautigam, die als gast aanwezig waren, een kort woordje. Na de verdere introductie door Hennie en Hanneke konden de vrijwilligers aan het werk.

Hanneke en Veronique verzorgden de catering, Brigitte ontving de deelnemers, Aad en Sjaak zorgden voor het gereedschap en het halen en brengen van de ladders van het LEU.

Eind november begonnen we aan een van de grotere klussen, de wilgen in de uiterwaarden van de Lek. Een fors karwei omdat het flinke wilgen waren en omdat de takken de dijkelling opgesjouwd moeten worden.

De materiaal wagen kon die ochtend bij het Dijkhuisje staan en aan die kant zijn we ook met knotten begonnen. Naast zo'n 15 vrijwilligers werkten ook twee stagiaires van het Revisie mee.

Koffie/chocolademelk werd verzorgd door Willem met appeltaart van Annemieke en na afloop was er pompoensoep van Aad-Jan.

Nog één keer kon er op die locatie verder worden geknot, maar daarna brak een regentijd aan, waardoor het verder niet mogelijk was.

Half december was het bij de werkzaamheden rond Ossenwaard 14 prachtig winterweer. Eerst een ochtend met mist en een paar dagen later een wit berijpt uitzicht. Een artikeltje in het Groentje met de uitnodiging mee te komen knotten leverde een nieuwe vrijwilliger op. De wilgen op dit adres hielden ons in december nog 3 dagen bezig.

Op veel adressen werd voor koffie gezorgd en vaak voor ook soep. Een enkele keer is door één van de deelnemers voor koffie e.d. gezorgd. Op doordeweekse dagen nam ieder meestal z'n eigen natje en droogje mee.

Er zijn 166 wilgen geknot, 400 meter singel opgeschoond en een paar honderd meter schapenraster verwijderd. Totaal 38 vrijwilligers zijn aan het werk geweest en samen met 16 gastknotters hebben ze 632 uur aan het knotten besteed.

De organisatie vroeg 25 werkuren, totaal 657 uren

TOTAAL
44 vrijwilligers (en 16 gasten)
1842 uren totaal
335 wilgen
900 meter singels opschonen en terugzetten
530 meter heg snoeien

Werkgroep Natuureducatie --- door Nancy Rietveld, Gonny Olthof en Aukje Boer

Om de natuureducatieve activiteiten een nieuwe impuls te geven is VNMW-IVN afdeling Wijk bij Duurstede in 2020 een samenwerking aangegaan met De Wijkse Moestuin, Kinderboerderij De Vliert en Natuurlijk heel leuk. Door Corona konden dat jaar nog niet veel activiteiten doorgaan, maar in 2021 gingen de vier partnerorganisaties verder onder het programma Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede. Een driejarig provinciaal en gemeentelijk gesubsidieerd programma om met name kinderen meer te betrekken bij natuur in hun directe omgeving. In totaal doen 13 gemeenten in de provincie Utrecht mee aan dit IVN-programma Groen doet Goed.

Ook in 2022 zijn alle natuureducatieve activiteiten voor kinderen van de vier partnerorganisaties in één jaarprogramma samengebracht. Van dit jaarprogramma is een kalender gemaakt die te vinden is op de website van Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede, www.groendoetgoedinwijk.nl en via social media. De kalender is in gedrukte vorm opgehangen bij de partnerorganisaties op hun locaties, bij winkels, gemeentehuis, bibliotheek en bij enkele scholen en BSO-organisaties.

12 jonge leden van VNMW-IVN

In 2022 is de natuurclub voor kinderen vanaf 6 jaar gegroeid naar 12 leden. Deze 12 kinderen zijn lid van de kidsclub Funny Nature van Natuurlijk heel leuk, maar zijn ook automatisch lid van Vereniging Natuur en Milieu/IVN Wijk bij Duurstede en Kinderboerderij De Vliert. Daarnaast krijgen ze een 10-strippenkaart om te oogsten bij De Wijkse Moestuin.

De kinderen gaan elke woensdagmiddag lekker naar buiten in het Wijkse Voedselbos, De Wijkse Moestuin, de Heemtuin, de natuurlijke speelplekken of andere natuurrijke plekken zoals het Vikinghofterrein of de Lunenburgerwaard.

In de laatste week van de zomervakantie organiseert Natuurlijk heel leuk een natuurweek voor kinderen vanaf 6 jaar. Vanaf het vaste honk bij kinderboerderij De Vliert worden elke dag leuke natuuractiviteiten georganiseerd. Kinderen gaan op expeditie, bouwen hutten, maken insectenhutten, leren vuur maken, maken fruitslingers en hebben vooral veel plezier. Afgelopen jaar deden 50 kinderen één of meerdere dagen mee aan deze activiteiten.

Natuureducatieve activiteiten VNMW-IVN

In het jaarprogramma zijn zes natuuractiviteiten van VNMW-IVN afdeling Wijk bij Duurstede opgenomen waarvan de uitvoering verzorgd werd door de sociale natuuronderneming Natuurlijk heel leuk, namelijk:

- 30 januari: Tuinvogeltelling
- 16 maart: Boomfeestdag
- 12 juni: Slootjesdag
- 3 juli: Tuinvlindertelling
- 27 augustus: Nacht van de Vleermuis
- 5 november: Natuurwerkdag

In het totaal hebben 833 kinderen en 169 volwassenen deelgenomen aan één of meer activiteiten uit het gehele programma Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede. Aan de activiteiten van VNMW-IVN Wijk bij Duurstede hebben 112 kinderen en 44 volwassenen meegedaan. Ook in 2022 hadden de eerste twee activiteiten nog te leiden onder de Coronamaatregelen.

Tuinvogeltelling op 30 januari 2022

Met name bij de Tuinvogeltelling zorgde ook dit jaar de Coronamaatregelen ervoor dat er weinig mensen op de fysieke activiteit afkwamen, totaal slechts 4 kinderen met hun (groot)ouders. Via social media van Groen doet Goed in Wijk werden om de paar dagen berichten en opdrachten geplaatst rond het thema Tuinvogels. We hopen dat dit wel meer mensen en kinderen bereikt heeft.

Boomfeestdag op 16 maart 2022

Voor de Boomfeestdag is dit jaar gekozen voor het recyclen van boomentjes uit het kasteelpark. Met een groep van 13 kinderen zijn jonge entjes uitgestoken om ze daarna op te potten. De entjes zijn mee naar huis gegaan en naar het Wijkse Voedselbos om te laten groeien. Volgend jaar zullen de jonge bomen dan in het openbare groen van de gemeente teruggeplaatst worden tijdens het Boomfeestdag. Deze activiteit is in goed overleg met de gemeentelijke groenbeheerafdeling uitgewerkt en afgestemd. Zo willen we de kinderen meer betrekken bij het vergroenen van onze gemeente en hun laten zien dat ook in natuurbeheer een circulaire aanpak goed mogelijk is.

IVN-Slootjesdag op 12 juni 2022

Op zondag 12 juni jl. stonden om 11.00 uur de eerste kinderen al klaar om rondom de stadsvijver op zoek te gaan naar waterdiertjes. Het was weer een mooi gezicht hoe de kinderen en hun (groot)ouders zich konden vergapen aan al die prachtige kleine beestjes. Met een loop en zoekkaart bij de hand en behulpzame VNMW-

vrijwilligers Aad en Marlies Kerstens om te helpen bij het scheppen en onderzoeken konden er mooie ontdekkingen gedaan worden.

Maar er was natuurlijk meer te doen. Bij de stadsvijver zitten ook hele mooie watervogels en andere dieren die op het water afkomen. De kinderen lieten met behulp van de andere VNMW'er, Lex Kramer en Petra Ekhardt van Natuurlijk heel leuk, hun fantasie de vrije loop en maakten leuke tekeningen en knutselden van natuurlijk materiaal een bootje. Aan het eind van het parcours rond de stadsvijver ontvingen de kinderen een mooi IVN-slootjesonderzoekers certificaat en wat lekkers van Nancy Rietveld van Natuurlijk heel leuk. In totaal hebben 16 kinderen en ongeveer evenveel volwassenen een hele leuke zondagmiddag gehad met een hoge natuurwaarde.

Vlindertelling op 3 juli 2022

Op zondag 3 juli organiseerde Natuurlijk heel leuk samen met VNMW-IVN net als vorig jaar een vlinderdag voor kinderen vanaf 6 jaar in de Heemtuin. Net als vorig jaar was de opkomst helaas zeer matig. De vlinders zelf zijn vast niet de reden van de lage opkomst. Die doen het altijd goed bij kinderen en bij volwassenen. Maar mogelijk wel de timing in de agenda's van veel ouders. Het is namelijk net in het laatste weekend voor de zomervakantie. En dan zijn alle kinderen erg druk met afscheidsfeestjes op school en sportclubs. Maar het blijkt ook lastiger te zijn om vrijwilligers te vinden die mee willen helpen bij de organisatie. Dus een activiteit om te heroverwegen voor volgend jaar.

Nacht van de Vleermuis op 27 augustus 2022

Ook dit jaar was de Nacht van de Vleermuis weer een succes. Op een mooie nazomeravond gingen 18 kinderen en 14 volwassenen op pad om vleermuizen te spotten bij de Kromme Rijn vanaf het Wijkse Voedselbos van Natuurlijk heel leuk. De kinderen maakten eerst lekkere koekjes in vleermuisvorm. En terwijl de koekjes in de oven stonden, leerden de kinderen iets over het uiterlijk van de vleermuis met zijn specifieke vleugels, poten, ogen en oren. Daarna volgde deskundige uitleg van twee vleermuisexperts van VNMW-IVN en gingen we in het halfdonker op pad langs de waterlijn met batdetectors. Heel spannend en interessant. De avond werd afgesloten met wat het opeten van de lekkere koekjes en wat lekkers rondom om kampvuurtje. De kinderen en ouders hadden genoten.

Natuurwerkdag op 4 en 5 november 2022

Op vrijdag 4 november hielpen twee schoolklassen van Het Anker en een groep Oekraïense vluchtelingkinderen mee in de natuurlijke speelplek in het EigenWijkse Speelpark. Met wilgentenen en andere materialen werden egelhuisjes en insectenhôtels gemaakt. En om de beestjes ook van voedsel te voorzien een brede plantenborder met allemaal lekkers. De kinderen gingen vol verhalen en 'vuile' kleren weer terug naar school.

Helaas vielen de aanmeldingen voor zaterdag 5 november erg tegen. Slechts één kind en twee volwassenen hadden zich aangemeld. Daardoor lukte het niet om de wilgentenen die de knotploeg diezelfde dag hadden geknot op te halen en te gebruiken in de speelplek. Wel is een prachtige insectentoren gebouwd, die al snel de naam De Petteflet kreeg met een fijn voederplekje bovenin voor Dolly de Duif.

Meer natuurlijke speelplekken

De inrichting van deze natuurlijke speelplek is met behulp van leerlingen van De Horn, De Regenboog en Het Anker gemaakt en zal stapsgewijs met leerlingen van deze scholen verder aangelegd worden. Om zodoende kinderen te betrekken bij de natuur, maar ook direct al natuureducatie te verzorgen voor deze scholen.

Deze natuurlijke speelplek is onderdeel van een serie van meerdere speelplekken in de drie kernen van Wijk bij Duurstede, die ontworpen en aangelegd worden door Natuurlijk heel leuk. Bij elke natuurlijke speelplek wordt ook veel groen aangeplant ter bevordering van de biodiversiteit in het openbare groen. Het onderhoud zal worden uitgevoerd door de vrijwillige beheergroep van Natuurlijk heel leuk samen met omwonenden van de speelplekken.

Wil je meer weten over alle activiteiten van Groen doet Goed in Wijk in 2022, kijk dan voor een impressie naar dit overzicht. [link naar overzicht 2022]

En een link naar het jaarverslag van alle deelnemende gemeenten binnen Groen doet Goed www.ivn.nl/aanbod/groen-doet-goed/gemeenten-utrecht/wijk-bij-duurstede

Ureninzet

Natuurlijk heel leuk krijgt voor het uitvoeren van de natuureducatie voor kinderen een door de ledenvergadering vastgesteld bedrag van €1000. Daarnaast leveren vrijwilligers van de vereniging een bijdrage aan de uitvoering van activiteiten en zijn we betrokken bij de organisatie, afstemming en evaluatie van activiteiten met Natuurlijk heel leuk en partners. Onze inzet bedroeg **50 uur**.

Werkgroep Opgeruimd Wijk--- door Alfred van Kessel en Marijke Molmans

In 2022 is het deelnemersaantal van de werkgroep Opgeruimd Wijk stabiel gebleven op ongeveer 110 vrijwilligers. Zoals bekend hebben de leden van de werkgroep allemaal een stukje van hun omgeving 'geadopteerd' om door het jaar heen vrij te houden van zwerfvuil. Een overzicht van deze gebiedjes is te vinden op [deze website](#) van Nederland Schoon.

Gezamenlijke acties

In maart hebben we deelgenomen aan de **Landelijke Opschoondag (LOD)** die jaarlijks door Nederland Schoon wordt georganiseerd. Van de **World Cleanup Day (WCD)** van 18 september hebben we ook een leuke gezamenlijke activiteit kunnen maken. Aangezien er in 2021 vanwege de Coronaperikelen weinig gezamenlijke activiteiten georganiseerd kon worden hebben we er voor beide dagen voor gekozen de deelnemers een ontmoetingsmoment aan te bieden. Een ochtend om, zoals gebruikelijk, na de koffie actief aan de slag te gaan en daarna te genieten van een gezamenlijke lunch. Op de LOD waren 50 deelnemers actief en op de WCD waren dat zo'n dertig enthousiastelingen. Op beide dagen gaf wethouder Wil Kosterman de aftrap. We hebben besloten om in 2023 deze beide acties weer "open te zetten" voor alle bewoners van de Gemeente Wijk bij Duurstede.

Ook de Kanovereniging Dorestad, Scouting Sealions en watersportvereniging Rijn en Lek hebben aan de WCD deelgenomen, iedere organisatie vanuit de eigen locatie. De opruimgebieden langs de oevers zijn vooraf met hen afgestemd.

Afstemming met gemeente

In februari 2022 is de gemeente een campagne tegen zwerfafval gestart: "Geweldig dat jij onze gemeente schoonhoudt!". De gemeente heeft samen met een extern bureau een campagne uitgezet om bewoners bewust te maken van zwerfafval en het effect daarvan op milieu en omgeving. Vanuit de werkgroep is hierover meegedacht en is hiervoor input geleverd.

In dit kader heeft de gemeente in 2022 ook de horeca gestimuleerd om hun terrassen schoon te houden. Daarvoor hebben zij een certificaat uitgereikt aan horecaondernemingen, die voldeden aan de eisen. Dit project krijgt een vervolg in 2023. Daarmee is ook de extra actie van een groepje deelnemers, die het afval op de markt monitorde, tijdelijk stilgelegd om de effecten van dit project te bekijken.

Een ander thema bij de overleggen met de gemeente is het afvalbakkenplan. Dit plan is goedgekeurd door de gemeenteraad en wacht op effectuering. Vanuit de Werkgroep dringen wij regelmatig aan op uitvoering van dit plan. Momenteel zoeken we in overleg steeds incidentele, praktische oplossingen.

Inzet en coördinatie

De uren-inzet van de gehele werkgroep schatten we op ruim 2500 uur in 2022. Daarbij gaan we uit van 1 uur in de twee weken door gemiddeld 110 deelnemers. De uren voor de coördinatie van de werkgroep schatten we in totaal op 250 uur. (Uitgaande van een halve dag maal 40 weken per coördinator.)

Halverwege het jaar hebben twee deelnemers, Karen Blersch en Hans Spenkelink, aangeboden om de coördinatoren te ondersteunen met hand en spandiensten. We hebben tijdens een overleg

Werkgroep vogels --- Wim van Impelen

Na de laatste coronalockdown zijn de activiteiten in 2022 gelukkig weer opgestart.

Vogels spotten kan gelukkig door iedereen alleen of in gezinsverband gedaan worden.

Het aantal belangstellingen voor de activiteiten van de vogelwerkgroep is ongeveer gelijk gebleven (68) met voorgaande jaren.

De Stuurgroep is nog steeds op zoek naar mensen die actief mee willen werken om alle activiteiten te kunnen waarborgen.

De activiteiten van de werkgroep zijn:

Startvergadering

Nationale Tuinvogeltelling

Midwinter Roofvogeltelling

Broedvogelmonitoring

Trektellen

Kwartelkoningtelling

Blauwe Reiger

Uilen

Zwaluwen

Slechtvalken

Vogelexcursies

Vogelweekend

Appgroepen

Foto Ton Janssen

Startvergadering

De startvergadering vond plaats op 13 september. Het activiteitenoverzicht en het jaarprogramma werden besproken. Een aantal waardevolle aanvullingen werden gedaan.

Er waren slechts een paar belangstellenden van de werkgroep aanwezig. We hopen volgend jaar op een betere opkomst.

Nationale Tuinvogeltelling

Deze telling wordt georganiseerd door de Vogelbescherming Nederland. Van 28 t/m 30 januari konden tellingen worden doorgegeven.

De landelijke top 3: Huismus (453.502), Koolmees (307.963) en de Merel (199.676).

De telling van de top 3 voor Wijk bij Duurstede, met 94 deelnemers, is: Huismus (348), Koolmees (197) en ook de Merel (123).

Midwinter Roofvogeltelling

De Roofvogeltelling is gehouden op zaterdag 5 februari. Officieel is de Midwinter Roofvogeltelling gestopt. De Vogelwacht Utrecht houdt deze telling niet meer. Onze Vogelwerkgroep is wel op pad gegaan.

Met 6 mensen, 2 groepjes, hebben we langs de Rijn en Lek geteld.

Met regelmatig een zonnetje, die de koude westenwind van kracht 4 toch wel aangenamer maakte, hebben we een mooie telling gehad met een goed resultaat. De Havik is een nieuwe telsoort, langs de Lek en de Slechtvalken waren mooi zichtbaar op de sluis. Voor het eerst is er langs de Rijn geen Torenavalk geteld.

Er zijn in 2022 geteld (tussen haakjes 2021) Buizerd 32 (22), Torenavalk 5 (6),

Sperwer 3 (0), Slechtvalk 2 (3) en Havik 1 (1).

Broedvogelmonitoring

Voor de inventarisatie van het Broedvogel Monitoring Project is dit jaar 7 keer geteld op zaterdagochtend bij de Waarden van Gravenbol en de Lunenburgerwaard. De tellingen vinden plaats

bij zonsopkomst vanaf eind maart tot en met half juni. Iedere gespotte vogel die ter plaatse is, wordt in een app ingevoerd met behulp van een soortafkorting en een broedcode en daarna doorgestuurd naar Sovon. Via een programma wordt berekend hoeveel broedterritoria er per vogelsoort in onze gebieden zijn.

Trektellen

Bij het trektellen worden vogels geteld die in het voorjaar naar het noorden vliegen en in het najaar naar het zuiden. De soorten en aantallen worden via een app doorgegeven op [Trektellen.nl](https://trektellen.nl). Er werd geteld bij de Waarden van Gravenbol en bij de Bosscherwaarden. Begin oktober vond de Eurobirdwatch plaats, waarbij in heel Europa trekvogels worden geteld.

Kwartelkoning telling

In de Amerongse Bovenpolder West worden in het voorjaar 2x Kwartelvogelkoningen geteld. Deze vogel roepen vooral 's nachts en worden geteld tijdens een wandeling die rond 23.00 uur begint. De gegevens worden doorgegeven aan Sovon. Ook dit jaar werden geen vogels gehoord, dus het blijft een nulmeting.

Blauwe Reigers

De Blauwe Reiger begint al vroeg met broeden, zo half februari, vanaf die tijd begint het controleren van de aanwezige blauwe reigernesten. Dit gaat door totdat het blad aan de bomen zo dicht is dat het niet meer mogelijk is om iets van de nesten waar te nemen. Dit jaar was dat tot 26 april, iedere 10 dagen.

De reigers lijken een voorkeur te hebben voor bomen die begroeid zijn met klimop (Hedera). Daar op en in kunnen ze mooie grote nesten maken. Natuurlijk worden de oude nesten ook gebruikt en 'gerenoveerd' voor het nieuwe broedseizoen.

Tijdens de storm in januari dit jaar is er veel schade aangericht in het park. En dan vooral de bomen met veel klimop erin. Een aantal oude nesten zijn hierdoor verloren gegaan.

Een boom bij de Joodse begraafplaats is ontdaan van de klimop. Hierin broedde vorig jaar 3 blauwe reigers.

Deze beide factoren hadden zijn weerslag in het aantal nesten. Waren er in 2021 wel 26 nesten, dit jaar waren het niet meer dan 19 nesten.

Op twee plaatsen werden nieuwe nesten aangetroffen, waarschijnlijk ter vervanging van de verloren gegane nesten.

Eén bij de ingang Muntstraat van het Park en drie in de zuidwest hoek.
Blauwe Reiger Foto Marian Rietveld

Uilenwerk

Na de onderbreking door de coronapandemie zijn de uilenbeschermers dit jaar weer begonnen met alle adressen te bezoeken en te inventariseren hoe het onderhoud van de kasten is en wat er moet worden gedaan. Navraag werd gedaan of er uilen de afgelopen periode gebroed hadden. Er wordt een document bijgehouden met alle gegevens van de kasten, de plaatsen waar ze staan en of er gebroed is en wat er aan onderhoud is gedaan.

In de zomer zijn een aantal kerkuilen geringd, door onze ringer Marc van Leeuwen.

In het najaar is, met 2 enthousiaste nieuwe vrijwilligers, veel onderhoud, schoonmaken en het vervangen van kasten begonnen. Het uilenbeschermingswerk vraagt veel tijd van de vrijwilligers.

Zwaluwen

Kerkuil

Foto Marian Rietveld

Door verschillende omstandigheden is er dit jaar niet actief actie ondernomen voor de verbetering van de nest- en leefomstandigheden van de Gierzwaluw en de Huiszwaluw. Doel is volgend jaar de werkzaamheden weer te kunnen oppakken.

Slechtvalkenbak op Irenesluis

Op de Irenesluizen worden al enkele jaren slechtvalken gezien. In samenwerking met onze werkgroep, Rijkswaterstaat en Yvonne van der Maat is er dit jaar een slechtvalkenbak op 1 van de sluistorens geplaatst. De bak is gemaakt voor Wim van Impelen en Henk Bolander. Kort na het plaatsen van de bak ging het slechtvalkenpaar op verkenning en werd de bak "goedgekeurd". Er werden 2 slechtvalkjes geboren. Het jonge vrouwtje is dood langs de Lek gevonden. Later werd de vogelgriep het jonge mannetje fataal.

Excursies

Zuidpier van IJmuiden, 26-02-2022

Dit was eerste excursie van 2022 en na de coronaperikelen. Het was prachtig zonnig weer voor de 12 deelnemers. Er was voldoende te zien tijdens de wandeling tot het einde van de pier. Wat tellen betreft hebben we wel eens hoger gescoord. Een lieve kleine zeehondje heeft voor de meeste mensen toch wel wat goedgeemaakt.

Resultaat van de telling: Zilvermeeuw, Aalscholver, Ekster, Steenloper, Fuut, Kokmeeuw, Zwarte zee-eend, Zeekoet, Drieteenstrandloper, Overpieper, Parse strandloper, Roodkeelduiker, Wintertaling, Kuifaalscholver, Stormmeeuw, Dodaars, Meerkoet.

Steenlopers
Foto Marian Rietveld

Biesbosch, 19-03-2022

De tweede excursie van dit jaar ging naar de Biesbosch op zaterdag 19 maart. Een heerlijk zonnige dag, met mooi licht en een koud windje.

Het startpunt was in Werkendam, waar we via de Bandijk, met een paar stops, naar het bezoekerscentrum reden. Na de koffie

hebben we een rondwandeling in de Polder Jantjesplaat gemaakt. Laatste stop bij de polder Maltha en een bezoek aan de kijkhut daar. Er zijn 39 soorten gespot met als hoogtepunten de zeearend, een grote groep van honderden grutto's en de zomertaling.

Soorten: Smient, Wintertaling, Krakeend, Grauwe gans, Canadese gans, Meerkoet, Waterhoentje, Zwarte kraai, Bergeend, Knobbel zwaan, Torenvalk, Wilde eend, Witte kwikstaart, Buizerd, Graspieper, Kauw, Ekster, Zeearend, Stormmeeuw, Brandgans, Kuifeend, Steltloper, Grutto, Tureluur, Grote mantelmeeuw, Fuut, Slobeend, Rietgors, Kanoet/bonte strandloper, Nijlgans, Aalscholver, Pimpelmees, Koolmees, Fazant, Soepgans, Blauwe reiger, Zomertaling, Merel, Kievit.

Vroege Vogelexcursie, 15-05-2022

's Morgens vroeg, 5.30 uur bij het Walplantsoen, gingen er 13 vroege vogels op weg naar het Leersumseveld. Het was een prachtige ochtend, met laaghangende mist en een opkomende zon. Een goed begin om zoveel mogelijk vogelzang te horen. Helaas kon Peter de Vries, een fervent vogelaar en geluidenkenner, niet aanwezig zijn. Maar er was voldoende kennis in de groep aanwezig om vogels te herkennen. In een ontspannen sfeer hebben we heerlijk gelopen.

Geen totaal lijst van alle vogels, maar de topics waren de zwarte specht, havik, dodaars, boomleeuwerik en vliegenvanger.

Een excursie die zeker voor herhaling vatbaar is.

Amerongse Bovenpolder en Steenfabriek Elst, 27-08-2022

Vrijdagmiddag vooraf aan de excursie waren prachtige waarnemingen via de Alert-groep gedeeld had, besloten is met de excursiegroep niet naar de Zouweboezem te gaan maar naar de Amerongse Bovenpolder. Al op de dijk van de Nederrijn werden grote groepen lepelaars en grote zilvereigers spotten. Bij de Amerongse kwelder moest genoeg worden genomen met de groenpootruiter, witgat en oeverloper.

Daarna werd besloten door te rijden naar de oude steenfabriek te Elst, waar het vanaf de steiger mooi vogelen is. Met andere vogelaars zagen we rond de schoorsteen al meteen een visarend cirkelen. Prachtig, zo in het fraaie licht deze ochtend! Vanaf de zomerdijk werd tweemaal de komst van, jawel, de slangenarend! Fantastisch! Opwinding alom...

Tot besluit namen we een kijkje bij de plasjes in de westelijke polder, ondanks de enorme droogte in deze zomer toch nog tamelijk nat. We zagen al onmiddellijk watersnip, of was het bokje? Voor de juiste determinatie plozen we de veldkenmerken na. Ook voor doorgewinterde vogelaars is een gids soms onontbeerlijk. Bij het volgende plasje zat een jonge bergeend toilet te maken.

Een top excursie waarna iedereen goedgehumtst huiswaarts keerden.

Soorten: aalscholver, bergeend (jong), blauwe reiger, bokje en/of watersnip, canadese gans, fuut (jong), grauwe gans, groenpootruiter, grote zilvereiger, houtduif, ijsvogel, kauw, kievit, kneu, krakeend, lepelaar, merel, mus, oeverloper, pimpelmees, putter, roodborsttapuit, slangenarend, spreeuw, torenvalk, visarend, visdief, waterhoen, wintertaling, witgat, witte kwikstaart, zwarte kraai.

Oostvaardersplassen, 22-10-2022

Op 22 oktober 2022 reden wij naar het verzamelpunt aan de Praamweg in Lelystad. Onderweg zagen we in Flevoland grote groepen kieviten die kennelijk vanwege het aanhoudende zachte weer tijdens hun trek naar het zuiden hier nog wat bleven rondhangen. Vanaf de Praambult waren enorme aantallen edelherten te zien en verderop een grote kudde galloways. In de verte verscheen de eerste zeearend van deze dag aan de horizon. Maar liefst drie zaten er aan een prooi te plukken en eentje showde van nabij waarom hun bijnaam 'de deur' is: kolossaal grote en brede vleugels.

We besloten naar vogelkijkhut 'De Krakeend' te wandelen waar bij de ingang vele koperwieken en kramsvogels rondvlogen. Ook cetti's zanger liet zich flink horen. Op het water wintertalingen, slob-, berg- en krakeenden. Als enige steltloper aan de waterkant een tureluur. Hier zat ver weg in een boom een jonge zeearend.

Na een pauze in het Buitencentrum aan de Kitsweg besloten we naar 'De Schollevaar' te wandelen. Op een eilandje dichtbij ons pad langs de plas foerageerden enkele rosse grutto's, al in winterkleed. Net voor de ingang van de kijkhut zagen we uiteindelijk toch de al eerder verwachte baardmannetjes. Heel bijzonder was het hier zoveel zeearenden te zien. In totaal zouden we deze dag zeven zeearenden spotten!

Soorten: aalscholver, baardman, bergeend, blauwe reiger, brandgans, buizerd, cetti's zanger, ekster, grauwe gans, groenling, grote zilvereiger, kievit, kluut, kneu, kolgans, koolmees, koperwiek, krakeend, kramsvogel, merel, nijlgans, putter, roodborst, rosse grutto, slobbeend, spreeuw, sijs, torenvalk,

Krakeenden

Foto Evert van Leeuwen

tureluur, veldleeuwerik, vink, wilde eend, wintertaling, witte kwikstaart, zeearend, zilvermeeuw en zwarte kraai.

Everdingen, 12-11-2022

De laatste excursie van dit jaar ging naar Everdingen. Om 8.30 uur vertrokken met een groepje van 9 personen vanaf het Walplantsoen, op weg naar Het Fort Werk aan het Spoel op deze frisse, wat mistige prachtige ochtend. Daar startte de wandeling door de uiterwaarden langs de Lek. We scoorden gelijk vele soorten en het enthousiasme werd er zeker niet minder van. In een ontspannen en gezellige sfeer liepen we al spottend verder en op sommige plekken stonden we even stil. De telescoop van Wim kwam voor het determineren zeker van pas. Ook bij de Everdingerwaard was veel te zien. Via de dijk liepen we naar het Fort Everdingen. Het was inmiddels een meer dan prachtige zonnige herfstochtend geworden. Na de koffie vervolgden we de dijk terug naar de auto's. En 46 soorten gespot!

Dit stukje natuur, relatief dicht bij Wijk, is zeker de moeite waard om wat vaker te wandelen.

Soorten: aalscholver, bergeend, boomklever, buizerd, Canadese gans, cetti's zanger, ekster, fazant, fuut, grauwe gans, grote bonte specht, grote zilverreiger, heggenmus, holenduif, huismus, ijsvogel, kauw, kievit, knobbelzwaan, kokmeeuw, kolgans, koolmees, koperwiek, krakeend, kramsvogel, kuifeend, mantelmeeuw, meerkoet, merel, nijlgans, pimpelmees, putter, rietgors, roodborst, slobbeend, smient, torenvalk, vink, waterhoen, waterral, watersnip, wilde eend, winterkoning, wintertaling, wulp, zwarte kraai.

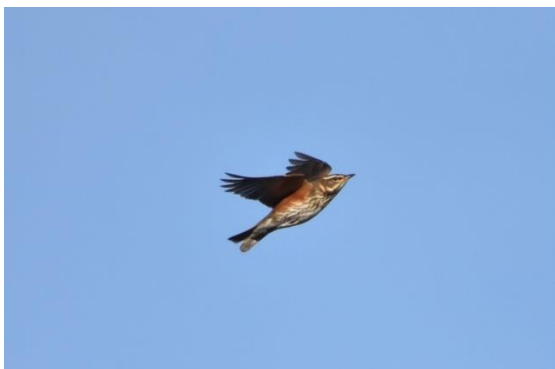
Vogelweekend

Het vogelweekend heeft dit jaar niet plaats gevonden. De voorbereidingen voor 2023 zijn in gang gezet. Het is een weekend waar vogelliefhebbers meerdere dagen met elkaar verschillende gebieden bezoeken. Vaak worden met succes vele vogels gezien en de gezelligheid ontbreekt niet op zo'n weekend.

Appgroepen

De werkgroep heeft twee appgroepen. De appgroep Alerts regio WbD waarin bijzondere waarnemingen in de buurt met elkaar wordt gedeeld. In de groep Vraagbaak kan iedereen vragen stellen over vogels of determinatievragen van vogels dit gespot zijn.

Op de website van de Vereniging is meer informatie te vinden over de werkzaamheden van de Vogelwerkgroep, het Jaarprogramma en de verslagen van de excursies.

Koperwiek

Kramsvogel

Foto's Harrie Groeneveld

Feiten, observaties, beschouwingen en meningen

Sonja Fris, Linda Horst, Frits Kragt, Evert van Leeuwen, Henny Olthof, Frans Vera

Bomenrij langs het
Amsterdam-Rijnkanaal

Altijd in gesprek

Opkomen voor het groen, landschap, natuur en milieu. Dat is wat het Groenberaad wil doen bij en met overheden en andere organisaties die hierin een rol spelen. In dit verslag is te lezen met welke zaken we ons in 2022 hebben beziggehouden. Dit verslag wordt integraal opgenomen in het jaarverslag 2022 van de VNMW, aangezien het Groenberaad een werkgroep is van de Vereniging Natuur en Milieu, IVN afdeling Wijk bij Duurstede.

Het werk van het Groenberaad bestaat, naast het uitzoekwerk, vooral uit overleggen en vergaderen met allerlei organisaties en instanties. We hebben daarnaast drie keer overlegd met de afdeling beheer van de gemeente, in maart, juni en oktober. Het gaat dan vrijwel altijd over de projecten die hier in het verslag aan de orde komen, zaken die de vereniging belangrijk vindt. Ook hebben we opnieuw een regulier overleg opgestart met de afdeling Ruimtelijke Ordening.

Zonder de andere projecten tekort te doen, de belangrijkste dossiers in dit jaar waren de mestvergister, het maaibeleid, de dijkversterking en de Gravenbol. Nieuw is het dossier over Kolland en Overlangbroek, een Natura 2000-gebied deels op grondgebied van de gemeente, dat in zeer slechte staat verkeert. Verder werpt de aanpak van de stikstofproblematiek en de transitie in de landbouw, de gebiedsgerichte aanpak, haar schaduw vooruit.

Het adagium 'bouwen bouwen bouwen' van de nieuwe gemeenteraad had duidelijk effect, er was een duidelijke toename in het aantal projecten over woningbouw, zowel inbreiden, flexwonen en ook uitbreiden. Dat dit regelmatig wringt met omwonenden wordt ook steeds duidelijker. Omwonenden zien hun eigen woonomgeving veranderen, vaak meer bebouwing en minder groen, en dat wordt niet positief ervaren, vaak ook niet door het Groenberaad. Aan de andere kant is er wel nog steeds een groot tekort aan woningen voor bepaalde doelgroepen, vooral starters, ouderen en kwetsbaren.

In 2022 werd een oud voorstel van het Groenberaad werkelijkheid: het houden van buurtschouwen in de kernen en wijken. Ook werd het verbranden van snoeihout aan banden gelegd en is het hondenlosloopgebied op de Gravenbol eindelijk teruggebracht tot de wettelijk vergunde afmetingen. Fijn dat we hier wat hebben bereikt, maar ieder duwtje in de goede richting, een extra boom of groen hier en daar, vieren we als succes.

Organisatie

Het Groenberaad heeft ook in 2022 11 keer vergaderd op de gebruikelijke tweede woensdag van de maand, meestal fysiek en soms digitaal. Bonne van der Veen haakte in het begin van het jaar af in verband met een te drukke agenda. Hij zal het Groenberaad wel blijven steunen bij vraagstukken die raken aan energie en water.

We schatten het aantal uren dat we hebben besteed aan lezen, luisteren, overleggen, discussiëren, evalueren en het schrijven van rapporten en zienswijzen op 1.750 uur. Dit is iets meer dan in 2021 aangezien we na het opheffen van de corona-maatregelen weer vaker samen konden komen.

Het Groenberaad bestaat uit Sonja Fris, Linda Horst, Frits Kragt, Evert van Leeuwen, Henny Olthof en Frans Vera; geen van de leden werkt nog beroepsmatig of is politiek actief.

Initiatieven, projecten en dossiers

Hieronder een opsomming van de 37 projecten en dossiers waarop het Groenberaad actief is geweest. De tijdsinspanning varieert enorm, van een enkel gesprek tot tientallen uren werk voor de grote zaken. Projecten uit voorgaande jaren, die hier niet meer worden genoemd, hebben in 2022 geen of nauwelijks betrokkenheid van de werkgroep gehad.

ARK en LK (Rijkswaterstaat)

Eind maart ontvingen we van Rijkswaterstaat bericht dat er een bomenvisie wordt opgesteld voor het Amsterdam-Rijnkanaal en Lekkanaal. Langs die kanalen, 72 kilometer lengte, moest een visie worden opgesteld voor de bomen. Die waren grotendeels allemaal in dezelfde periode geplant en nu moest worden bepaald hoe om te gaan met vervanging. Daarbij moest rekening worden gehouden met ziektes en plagen, maar ook met klimaatverandering en duurzaamheid. Daarnaast hoe het kanaal er in 2050 uit zou moeten zien.

Het tracé was opgedeeld in drie deelgebieden, Wijk bij Duurstede viel in het middendeel van Utrecht tot de Lek. Het doel was om te komen tot een inpassingsvisie, een landschapsplan en een faseringsplan. In twee werksessies werd met een groot aantal stakeholders, waaronder gemeenten, natuurorganisaties, bewonersinitiatieven en de landbouwsector met externe deskundigen gewerkt aan de opgaven. Wij vroegen vooral aandacht voor het inpassen van het industrieterrein Broekweg en het invullen van de laatste paar honderd meter op en voorbij het sluseiland naar de Lek. In november was het projectteam zo ver dat de gevraagde documenten konden worden geschreven, waarna we weer een uitnodiging zullen krijgen om over die concepten na te denken, naar verwachting in de eerste helft 2023.

Bermenbeheer (gemeente Wijk bij Duurstede)

Het nieuwe maaibestek van de gemeente ging in mei 2022 in. De bedoeling was dat er overal ecologisch wordt gemaaid, behalve waar dit vanwege veiligheid niet kan, zoals op zichthoeven en op smalle bermen. Er kwam een nieuwe aannemer, Gebroeders de Ronde, die het werk ging uitvoeren. Helaas gingen er vanaf het begin veel dingen mis. Zo zagen we toch nog machines van de oude aannemer rijden en werden sommige stroken helemaal kaal gemaaid, waar het laten staan van 20% was afgesproken. Ook werd er gemaaid tijdens natte dagen, met grote insporingen tot gevolg.

Dit was niet waar wij en de gemeente op hadden gehoopt. Ook lukte het maar niet om de extra waardevolle stukken, die door ons zijn aangewezen, op de kaart te krijgen zodat de bestuurder van de maaimachine wist wat daar precies moet gebeuren. Dumpplaatsen voor maaisel langs de Trekweg en Landscheidingsweg bleven in gebruik. We trokken regelmatig aan de bel, de gemeente meende dat het altijd wennen is in een eerste jaar met een nieuwe uitvoerder. Een overleg tussendoor met de aannemer gaf wat mogelijke oorzaken aan. Tijdens het regulier overleg in november pelden we met een behoorlijke kater alle mogelijke oorzaken 1 voor 1 af. Begin 2023 gaan we nogmaals in overleg en daarbij zullen we alles op alles zetten om zaken wel goed te regelen.

Biodiversiteit (gemeente Wijk bij Duurstede)

Parallel aan het ecologisch maaien van de bermen wilde de gemeente werken aan het versterken van de biodiversiteit. Op 30 juni hadden we een overleg, waarbij bleek dat we dit moeten zien als een uitwerking van het Groenstructuurplan, dat in 2018 voor 20 jaar was vastgesteld. Bij dat plan was destijds geen uitvoeringsagenda opgesteld, zodat er ook geen projecten en financiering waren geregeld.

Versterken van de biodiversiteit moest heel breed worden gezien, dus bijvoorbeeld ook door sinusmaaien, stimuleren van particulieren en agrariërs in het buitengebied, inzetten op soorten management (nestkasten bijvoorbeeld) of versterken KLE, maar ook in de vergunningverlening. Als eerste ging het om het ophalen van informatie en bepalen wie allemaal goede input kunnen geven. De gemeente gaf aan om eind augustus met een plan van aanpak te zullen komen. Intussen waren de problemen met het maaien van de bermen zo hoog opgelopen dat we in november maar voorstelden om eerst dat probleem op te lossen, voordat we gingen doorpraten over fase 2, versterken biodiversiteit. Het aangekondigde plan van aanpak hebben we tot op vandaag nog niet gezien.

Boscherwaarden (RijnDelta Beheer)

Ook 2022 was weer een relatief rustig jaar wat dit dossier betreft. Dit project ging over het winnen van zand in de Boscherwaarden, het weer opvullen van de plas tot een natuurgebied en het leveren van een maatschappelijke compensatie. Dat laatste zou de aanleg van een stadsstrand kunnen zijn.

De gevraagde rapporten en onderzoeken, waaronder een aanvulling op het MER werden eind januari bij de gemeente ingeleverd, daarmee kwam de gemeente aan zet. De MER-commissie oordeelde in april positief over het project, maar er waren nog wel een paar zaken die aandacht nodig hadden. Het belangrijkste was dat moet worden nagedacht

hoe er gehandeld kan worden als er tijdens de zandwinning geohydrologische effecten optreden. Verder was de kwaliteit van de grond voor de opvulling nog een punt van aandacht. Het Besluit bodemkwaliteit regelt namelijk niet de aanwezigheid van voedingsstoffen als stikstof en fosfor, de aanbeveling is om dat daarom in de Ontgrondingsvergunning mee te nemen.

Op 30 mei organiseerde de initiatiefnemer een goedbezochte informatieavond voor omwonenden, ook de gemeente was aanwezig. Veel onderwerpen passeerden de revue, waaronder schade, overlast, veiligheid, waardedaling huizen en de controle op de werkzaamheden. Aan het eind gaf de gemeente aan dat zij het proces, dat al 20 jaar loopt, zo snel mogelijk maar wel zorgvuldig ging vervolgen.

Hierna werd het toch weer stil op dit dossier, de gemeente, de provincie en de initiatiefnemer waren in overleg over het initiatief. Op 22 november werd een themasessie gehouden op het gemeentehuis. De politieke partijen deelden hun meningen, zorgen en verwachtingen over dit project. Het werd duidelijk dat dit nu ook een zaak was geworden van juristen: hoe kan een waterdichte overeenkomst worden opgesteld die zowel de ontzanding, de natuurinrichting als de maatschappelijke compensatie op een goede manier regelt. Ook kwam het ontwikkelen van een alternatief plan weer op tafel.

Buurtschouw (gemeente Wijk bij Duurstede)

In 2022 gingen we dan toch van start met een idee dat het Groenberaad al eind 2018 lanceerde, het houden van buurtschouwen in de kernen en wijken van de gemeente. Het idee was dat bewoners kleine wensen en ergernissen doorgeven, waarna gezamenlijk een aantal locaties werden bezocht, waarbij de gemeente vervolgens aangaf wat er aan het probleem of de wens kon worden gedaan. Dit was eerst gepland op 15 april 2020 in Cothen, maar corona gooide toen nog roet in het eten. Op 20 april gingen we van start, daarna gevolgd door een schouw op 5 oktober in Langbroek.

Deze schouwen waren een groot succes, er kwam veel informatie binnen en tijdens de schouwen zelf liepen behoorlijk veel bewoners mee. Hier en daar hielp het al wanneer uitgelegd werd waarom zaken zijn zoals ze zijn. Gewapend met een hele lijst ging de gemeente vervolgens aan de slag. In drie nieuwsbrieven werden bewoners die dat wilden op de hoogte gehouden van de voortuitgang op hun probleem of wens. Het was duidelijk dat hiermee het onderlinge begrip en het woonplezier een goede impuls krijgt. Dit project wordt in het voorjaar 2023 vervolgd met een buurtschouw in Parckwijk. Het oorspronkelijke idee van in totaal 4 schouwen per jaar moet toch worden losgelaten vanwege het grote beslag op beschikbare tijd van een groot aantal ambtenaren.

Energietransitie – RES (U16)

Tegen de zomer hielden we de al in 2021 op de energie-avond in Calypso aangekondigde enquête onder onze leden over het opwekken van duurzame energie in onze gemeente. Dit als vervolg op de vorige enquête over windenergie die in 2012 was gehouden. Toen bleken de meningen zo sterk verdeeld, dat er geen verenigingsstandpunt kon worden bepaald over het eventueel plaatsen van windturbines (110 meter hoog) langs het ARK.

De enquête in 2022 was wat breder van opzet, ging ook over zonnevelden en zelfs over kernenergie. Ook moest er een keus worden gemaakt tussen verschillende opties en in een uitgebreid achtergronddocument werden de gevolgen van gemaakte keuzes aangegeven. De mening van de leden bleek in 10 jaar toch wel veranderd, waarbij een behoorlijk groot percentage (79%) nu voorstander bleek van windturbines langs het ARK. Het nieuwe standpunt, dat we passief, dus alleen wanneer daar naar wordt gevraagd, zullen geven op basis van de antwoorden op alle gestelde vragen luidt als volgt:

‘De leden van de VNMW zijn voorstander van het plaatsen van windturbines langs het ARK. Zonnevelden mogen in weilanden worden aangelegd, maar niet in natuurgebieden. Waar een keuze gemaakt kan worden is er een lichte voorkeur voor een windturbine boven een groot zonneveld.’

Flexwoningen (gemeente Wijk bij Duurstede)

De gemeente moet bouwen, dat is een belangrijke opgave uit het raadsakkoord. Het ontwikkelen en realiseren van reguliere plannen voor inbreiding en uitbreiding kost jaren, met flexwoningen kan dat aanmerkelijk sneller. Flexwoningen zijn volwaardige kleine woningen die tijdelijk, bijvoorbeeld voor 15 jaar, op een locatie worden neergezet. Vaak worden flexwoningen fabrieksmatig gebouwd en op locatie geassembleerd en aangesloten op de nutsvoorzieningen.

De provincie Utrecht had met een aantal gemeenten, waaronder met Wijk bij Duurstede, een overeenkomst gesloten voor het neerzetten van flexwoningen. Op het terrein Trekweg 1, het Kleine Ros, zouden 50 woningen kunnen komen en op Groenewoudseweg 8 nog eens 20 woningen. Er waren inloopavonden op 28 november en 1 december, het bleek dat aan de Groenewoudseweg misschien 12 extra flexwoningen konden worden gebouwd vanuit een particulier initiatief.

De kaarten waren nog niet geschud. Aan de Trekweg was er nog een probleem met spuitzones en het groen, met de Groenewoudseweg hadden omwonenden grote problemen, die breed worden uitgedragen in de pers en door middel van brieven aan het gemeentebestuur. Een lastige kwestie, want er was wel behoefte aan nieuwe woningen. Wij hopen in begin 2023 met de gemeente en ontwikkelaars om tafel te kunnen om over deze beide locaties door te praten.

Gebiedsgerichte aanpak (provincie Utrecht)

In het stikstofdossier waren de provincies aan zet. Iedere provincie moest plannen maken hoe invulling te geven aan de opgaven die er liggen. In juni ontvingen we een uitnodiging om mee te praten, nadat we op 31 mei al op een informatieavond in Doorn waren geweest. Op 23 augustus was er op verzoek van de gemeenteraad een bijeenkomst in het dorps huis in Langbroek. Daar spraken we weer met de provincie. De impact van mogelijke maatregelen werd die avond duidelijk.

Gaandeweg werden er naast het herstellen van de natuur andere aanpalende onderwerpen toegevoegd aan de agenda, zoals het vitale platteland, de klimaatverandering en het perspectief voor de boeren. Een belangrijk element was de natuurdoelanalyse, waarin komt te staan hoe de natuur er precies aan toe is en welke maatregelen nodig zijn om die te behouden en versterken. Eind 2022 werd duidelijk dat de provincie 9 deelgebieden onderscheidt en dat er in de Kromme Rijnstreek twee werkateliers komen. Deze zullen in januari worden gehouden, waarna de plannen in concept in maart gereed moeten zijn en definitief ingeleverd bij de Rijksoverheid op 1 juli. Of dat wordt gehaald is nog maar de vraag, alleen al omdat nog niet alle partijen aan boord zijn.

Gravenbol (gemeente Wijk bij Duurstede)

Ook in 2022 zijn we actief betrokken geweest bij de ontwikkelingen op de Gravenbol. Een groot probleem was dat het hondenlosloopgebied nog steeds groter was dan vergund. Toen de gemeente bleef aarzelen om dit op te lossen stuurden we een handhavingsverzoek naar de provincie. Deze reageerde adequaat: de gemeente verbeurde een dwangsom van € 30.000 voor iedere week dat het probleem niet was opgelost. Toen kwam er beweging en uiteindelijk werd het raster begin april op de juiste plek teruggeplaatst.

Wij overlegden gedurende het jaar twee keer met de gemeente en de beheerders, in april en in november. We hielden de vinger aan de pols wat betreft de bebording en afsluitingen en drongen aan op het aanvragen van vergunningen voor het plaatsen van containers en de horeca. Hier kwam niet veel van terecht, in december bleek de aanvraag omgevingsvergunning voor het plaatsen van zeecontainers zelfs helemaal buiten behandeling gesteld te zijn. Dit kon niet de bedoeling zijn, hier zal toch een vergunning voor moeten komen. De beheerder gaf aan een voorstel te maken om de slagboom jaarrond te sluiten om ongewenst bezoek in de avond en nacht te ontmoedigen.

Groote Maat (burgerinitiatief)

In het vroege voorjaar hadden we een aantal overleggen, waaronder met politieke partijen in de Provinciale Staten en gemeenteraad. Het plan voor de transitie van de oude vervallen boerderij naar een nieuwe eigentijdse bestemming viel in goede aarde, vooral omdat het een aantal opgaven in het landelijk gebied combineerde, waaronder de omslag in de landbouw en het bouwen van lokale korte voedselketens. Ook konden maatschappelijke organisaties hier een rol gaan spelen.

In november hakte de provincie na jaren aarzelen eindelijk de knoop door, het gebied werd toch niet verkocht maar ingezet bij de gebiedsgerichte aanpak, waar wellicht gronden zullen worden geruild vanwege de ligging bij Natura 2000 of ingezet bij de compensatie of onteigening van het project Sterke Lekdijk. Ons initiatief was daarmee van de baan, hoewel het op de achtergrond nog wel werd meegenomen als een goed voorbeeld van een gewenste invulling voor die percelen.

GROW (Rijkswaterstaat)

In augustus hoorden we over het GROW project (Green Rivers Open Wonders). Dit project van

Rijkswaterstaat beoogde de ecologische waterkwaliteit langs de Waal, IJssel en Nederrijn / Lek te verbeteren. De opdracht voor de planfase (€ 20 miljoen) bleek gegund aan een consortium van Arcadis, Antea Group, Bureau Waardenburg en HKV Lijn in Water. Uitvoering ging geschat € 200 miljoen kosten.

In oktober kregen we een uitnodiging om mee te praten.

We gingen eerst het gebied verkennen, het ging om de Bosscherwaarden en de Moerbergse Waard. De voorstellen moesten vooral gaan over het verbeteren van de waterkwaliteit, de eindstreep van de Kaderrichtlijn Water op 1 januari 2017 kwam snel dichterbij. We deden suggesties aan het projectteam, voor de Moerbergse Waard onder andere het ontsteden van de oevers en aantakken van de strang. Voor de Bosscherwaarden aandacht voor het intensieve bemesten op de maispercelen, de dichtgegroeide kleiputjes onderaan de dijk en de kansen voor een ooibosje aan de oostelijke kant. Dit wordt ongetwijfeld in 2023 vervolgd.

GVVP (gemeente Wijk bij Duurstede)

In januari sloten we aan bij het eerste grote overleg over het uitvoeringsprogramma 2023-2026 van het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan. Daarin werd bepaald welke projecten de komende jaren zullen worden uitgevoerd die passen binnen de opgestelde visie. Er werd besloten om naast de klankbordgroep ook een begeleidingsgroep in te stellen, die wat actiever zou meewerken aan het opstellen van de plannen.

In een aantal sessies kwamen we uiteindelijk tot een voorstel voor de gemeenteraad. Hierbij werd een degelijk en objectief proces gelopen. Na het opstellen van een groslijst van alle mogelijke plannen die uitgevoerd zouden kunnen worden gingen we ons buigen over selectiecriteria en de weegfactoren. Toen dat eenmaal was bepaald lieten we die criteria los op de groslijst, waarbij ook nog het resultaat van een bewonersenquête was verwerkt. Daarna werden kosten en subsidiemogelijkheden in kaart gebracht. Het resultaat is uiteindelijk een lijst van 14 projecten, die in januari zullen worden voorgelegd aan de gemeenteraad om budget voor vrij te maken.

Kleinschalige windturbines (gemeente Wijk bij Duurstede)

In 2021 werd het bestemmingplan Kleinschalige Windturbines vastgesteld. Daarin was bepaald dat er in het stroomrug- en kommenlandschap 25 molens vergund zouden worden, in het coulisselandschap (Langbroekerweteringgebied) 0. Voor bepaalde gebieden, zoals de dijkzone langs de rivier, golden aanvullende regels rond natuuronderzoek en landschappelijke inpassing.

In 2022 werden de eerste aanvragen ingediend en molens geplaatst. Drie aan de Ossenwaard, een aan de Wijkersloot en een aan de Rijndijk. Over het proces van het vergunnen van die laatste molen hadden we wat vragen, er zaten lacunes in het uitgevoerde natuuronderzoek en de vereiste argumentatie waarom dit positief uitpakt voor het landschap ontbrak volledig. We trokken hierover aan de bel bij de gemeente, die op een eerste brief wel maar op een tweede brief niet reageerde.

We kregen de indruk dat onze correspondentie was doorgestuurd, want toen we eind november de 5 locaties bezochten werden we er indringend op aangesproken waarom we vragen hadden durven stellen. Het landschappelijke effect van deze molens van 20 meter ashoogte viel ons overigens alleszins mee. Begin december gingen we in het buitengebied op de koffie om het werk van het Groenberaad uit te leggen en over een aantal dossiers door te praten.

Kolland en Overlangbroek (provincie Utrecht)

In juni verscheen een alarmerend wetenschappelijk rapport over de verslechtering van dit Natura 2000-gebied. Twee betrokken inwoners van dit gebied met kennis van zaken legden de oorzaken bloot, die vooral bestaan uit een combinatie van essentakziekte, stikstofdepositie, een te laag waterpeil en verkeerd beheer door Staatsbosbeheer. De conclusie was dat er onmiddellijk ingegrepen moet worden, het rapport deed hiervoor 8 aanbevelingen.

Dit rapport sloeg in als een bom bij de betrokken organisaties, maar ook bij het Groenberaad. We wisten natuurlijk wel dat het niet goed ging met het gebied, maar nu werd de vinger ondubbelzinnig op de zere plek gelegd. We besloten om samen met andere organisaties de provincie, het bevoegd gezag, te verzoeken om snel passende maatregelen te nemen.

Op 31 oktober ontvingen we een briefje waarin de provincie zichzelf tot 1 mei 2023 de tijd gaf om op ons verzoek te beslissen. Gelijktijdig wijzen ze, een beetje verborgen in het geniep, een deel van het

verzoek af. Dat zouden politieke besluiten zijn waar de provincie niet tegen op zou kunnen treden. Wij wijzen dit standpunt af en gingen in bezwaar bij de adviescommissie. Daarna begon er een juridisch steekspel met ingebrekestellingen, beroepschriften, prematuur verklaringen en meer juridisch snoepgoed. Wij en de andere organisaties hielden de rug recht. In 2023 zullen we ons standpunt verdedigen bij de adviescommissie en wellicht later ook bij de rechtbank.

Landscheidingsweg (provincie Utrecht, gemeente Wijk bij Duurstede)

Weinig te melden over dit dossier. De provincie Utrecht is eigenaar van de oude boomgaard en het driehoekig perceel langs de Melkwegwetering en het perceel ten oosten van de Kromme Rijn ten noorden van de Jonge Graaf. Een adviesbureau had in opdracht van de provincie inrichtingsplannen gemaakt voor natuur. Alles is echter on hold gezet in afwachting van eventuele kavelruil, wellicht ook in het kader van de Gebiedsgerichte aanpak.

Ook het planten van bomen en struiken, zoals besproken tijdens een rondgang in januari 2020, was opgenomen in de provinciale natuurplannen. Wellicht kan dit opnieuw worden meegenomen in het grotere plan van het versterken van de biodiversiteit.

Lidl de Heul (Lidl Vastgoedontwikkeling, gemeente Wijk bij Duurstede)

Op 24 januari werden we bijgepraat door de gemeente en de ontwikkelaar naar aanleiding van de ter inzage legging van het bestemmingplan. We hielden zorgen over de verstening en de grote afname van het groen, in aantal, oppervlak en volume, die legden we neer in een zienswijze. Op 7 februari zaten we weer om tafel, waarbij de gemeente aangaf dat er ook bomen worden neergezet aan de Langbroekseweg. Onze opmerking was dat de bewoners aan de Karolingersweg daar niet mee geholpen zijn.

Op 19 april spraken we in bij de gemeenteraad. Het leek er op dat de meeste fracties toch niet zo gelukkig waren met de hoeveelheid steen in het plan. Zij drongen er op aan om nog eens extra goed te kijken. De wethouder pakte de handschoen op en ging kijken of het plan groener kan. In november deed de Raad van State uitspraak in een zaak die een bewoner had aangespannen om het bestemmingplan te schorsen, de RvS besliste negatief. Het wachten is nu op de onteigeningsprocedure op de Hoogstraat, die moet namelijk zijn afgerond voordat de bouw van het nieuwe winkelcentrum kan beginnen. Daarna wordt het nog een hele puzzel, waar ook de Jumbo Langbroekseweg nog een rol in speelt.

Mestvergister (GroenGas Cothen)

Op het terrein waar de mestvergister moet komen gebeurde helemaal niets, behalve het repareren van een paar afgewaaid dakplaten in april. De procedures om de vergunningen voor de mestvergister ingetrokken te krijgen liepen wel gewoon door. Wat betreft de natuurvergunning begon het jaar goed met een uitspraak van de adviescommissie: de provincie moet een nieuw besluit nemen. De provincie hield echter voet bij stuk en weigerde de vergunning in te trekken. Wij stelden onmiddellijk beroep in en op 10 mei deed de rechter uitspraak: de provincie moet een nieuw besluit nemen. Maar weer weigerde de provincie een rechterlijke uitspraak te volgen en ging zij in beroep bij de Raad van State. Een datum voor de zitting is nog niet bekend.

Bij de omgevingsvergunning werd weinig voorgang geboekt, de provincie nam alsmaar geen besluit waardoor er ook geen bezwaar of beroep kon worden aangetekend. Het enige rechtsmiddel dat toen

nog overbleef was een ingebrekestelling; dat hebben we toen maar ingezet. Dat leverde uiteindelijk wel wat vergoedingen op, maar nog steeds geen besluit waar we mee verder konden. Aan het eind van het jaar vonden we toch een mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen, waarbij een rechter de provincie kan dwingen nu eindelijk eens een beslissing te nemen. De zitting hierover zal in januari plaatsvinden.

Wel waren er nog twee belangrijke ontwikkelingen. De initiatiefnemer veranderde de installatie alweer, er zouden nu 4 vergistingstanks komen en geen biomassakachel meer. Al met al zou dit beter zijn voor het milieu, daarom een goed idee en dus vergunbaar. Wij waren, zonder details te kennen, niet op voorhand overtuigd en dienden een bezwaar in. Op 24 mei was over

deze zaak de zitting bij de adviescommissie, die besloot in haar advies dat de vergunning niet ingetrokken hoefde te worden. Op 14 juli nam de provincie dit advies over. Op 19 augustus gingen we tegen deze beslissing in beroep bij de rechtbank. Daarna gebeurde er iets opmerkelijks. We ontvingen een brief van de initiatiefnemers dat ze overwogen deze nieuwe installatie te gaan bouwen maar dan moeten wij de procedure daartegen wel staken, want anders wordt toch de oude vergunde installaties gebouwd. We gingen hier niet op in. In oktober werd die nieuwe vergunning ineens weer ingetrokken.

Wij vermoedden dat dit te maken had met het feit dat er plotseling nieuwe eigenaren waren. Niet langer de 8 lokale agrariërs maar een bedrijf uit Friesland, BioValue, dat gespecialiseerd is in het ontwikkelen, bouwen en exploiteren van mestvergisters. Naar later bleek neemt dit bedrijf alles over, alleen het perceel blijft in eigendom van de agrariërs. Ook waren de agrariërs niet langer verplicht om mest te blijven leveren aan de installatie. Wij meenden dat hiermee het lokale karakter van dit initiatief helemaal weg was. Op 20 december werden schriftelijke vragen hierover door de gemeente beantwoord, hieruit bleek dat de gemeente in feite buitenspel staat op dit dossier.

Omgevingsvergunningen (gemeente Wijk bij Duurstede, provincie Utrecht)

Ook in 2022 hebben we ons weer gebogen over allerlei vergunningaanvragen die te maken kunnen hebben met groen, landschap, natuur en milieu. Als we het vermoeden hebben dat een aanvraag of melding gevolgen zou kunnen hebben voor het groen, landschap, natuur of milieu vragen we details op bij de gemeente of bij de ODRU; gelukkig kan dat digitaal. We bekijken er 54 in detail en dienen uiteindelijk maar een bezwaar in, namelijk tegen het verlenen van een milieuneutrale wijziging bij de mestvergister in Cothen.

Wel bleef er een dossier aangaande een uitbreiding van een ligboxenstal open staan, hier waren een omgevingsvergunning voor aangevraagd en een melding voor het activiteitenbesluit gedaan. Het leek er op dat de provincie deze aanvraag open houdt in verband met de ontwikkelingen op het stikstofdossier. Ook hielden we mogelijke ontwikkelingen op de Gravenbol nauwlettend in de gaten.

Prinses Irenesluis (Blok8)

In december 2021 verscheen al een artikel in de krant over het voornemen om te gaan bouwen bij de Prinses Irenesluis, een project dat later bekend zou worden als Sluis Noord 14. In mei 2022 verscheen

een tweede artikel dat de omwonenden dit plan niet zien zitten. Wij wisten op dat moment nog van niets. Eind september kregen we een uitnodiging om te komen praten. In dat gesprek werd duidelijk dat het om een appartementengebouw gaat. We zagen voorlopige plannen op een scherm, maar kregen die niet mee om nader te bestuderen.

Dat studeren deden we daarna toch wel, door op locatie te gaan kijken. Het leek er op dat er groen gaat sneuvelen, niet alleen door het gebouw zelf maar vooral door de parkeerplaatsen. Op 22 november was er een voorbespreking in de gemeenteraad, het plan was intussen wat aangepast op verzoek van de omwonenden. Positief was dat er minder verharding komt, maar een forse domper was dat de ontsluiting nu was gepland naar de Lekdijk Oost, dwars door 400 m² bos heen. Hierdoor nam ook de biodiversiteit af, ondanks dat er nestkasten zouden worden opgehangen. Omdat in de bespreking de indruk werd gewekt dat wij akkoord zouden zijn klommen we in de pen en gaven aan, hier absoluut niet blij mee te zijn.

Prompt kregen we een uitnodiging voor een gesprek, dat we op 22 december hadden. De gemeente en de initiatiefnemer gaven aan dat het gepresenteerde plan nog niet definitief was en dat er nog overleg werd gevoerd met verschillende bevoegde gezagen. Een andere ontsluiting wilden ze nog wel een keer bekijken maar Rijkswaterstaat had hier ook zeggenschap over. We bleven er niet gerust op dat dit goed voor groen en natuur zou kunnen aflopen.

Prins Hendrikterrein bij de dode arm van de Kromme Rijn

In het kader van groene projecten aangedragen door burgers en verenigingen hebben we net voor de kerst in 2021 de dichtgegroeide poel open gekapt en opgeschoond, langs de randen van het gebied struiken geplant en een klein deel met bloemen ingezaaid. Door het extreme droogte in het groeiseizoen is 90% van de nieuwe beplanting verdroogd. Ondanks ons aandringen was het gebied was niet opgenomen in het watergeefcircuit van de gemeente. Tijdens het maaien in oktober 2022 is ook een deel weggemaaid. De bedoelde meerwaarde voor de biodiversiteit is helaas mislukt.

Schalkwijker Buitenwaard (K3Delta)

Op een paar nieuwsbrieven na kregen we niet veel informatie over dit project. Wel werden de vergunningen en de MER ter inzage gelegd in het voorjaar. Hier hadden we niet veel op aan te merken, formeel konden we ook weinig omdat het hele project op het grondgebied van Houten zou plaatsvinden. In het kader van de dijkversterking Sterke Lekdijk Prinses Irenesluis – Culemborg kwam dit project nog wel even ter sprake in september, maar er waren toen geen belangrijke ontwikkelingen te melden. Duidelijk werd wel dat het deelproject op het grondgebied van Wijk bij Duurstede steeds verder uit beeld was geraakt, doordat grondeigenaren geen medewerking wilden geven. Helaas, een hele mooie kans gemist voor meer riviernatuur langs de Lek.

Squashcentrum (gemeente Wijk bij Duurstede)

In november werd duidelijk wat de plannen met het intussen leegstaande squashcentrum aan de Karel de Grotestraat waren, namelijk een zorgcentrum. Mocht dat uiteindelijk niet lukken dan zou ook woningbouw nog een optie kunnen zijn. Tijdelijk zouden er vluchtelingen uit de Oekraïne gehuisvest kunnen worden, die nu bij particulieren onderdak hadden gevonden. Op 10 november volgde een bijeenkomst met omwonenden. Daar werd duidelijk dat de groenstructuur en het Frankenplantsoen niet werden aangetast bij deze plannen, maar dat kan nog veranderen indien er toch woningbouw op de locatie komt. Dan zullen er ook parkeerplaatsen moeten worden aangelegd.

Stadshaven (gemeente Wijk bij Duurstede)

Het proces rond het vaststellen van een nieuw bestemmingplan Stadshaven liep in 2022 door. De themasessies met omwonenden waren goed bezocht. Er bleek heel veel ontevredenheid over de gepresenteerde plannen, waaronder een grote horecaboot met bijbehorend terras. Complicerende factor was het feit dat dit gebied uit het bestemmingplan Binnenstad was gehaald, waardoor nu alle ontwikkelingen en oplossingen binnen de grenzen van het bestemmingplan Stadshaven moeten worden gezocht. Tussendoor speelde hier nog de aanleg van een boodschappensteiger en de onduidelijkheid over het al dan niet ingaan van de Omgevingswet. Over nut en noodzaak van de steiger zaten de Stadshaven en de Watersportvereniging Rijn en Lek in elkaars vaarwater, de laatste suggereerde oneerlijke concurrentie in een brief aan de gemeente.

Stadsstrand Dorestrand (burgerinitiatief)

Dit initiatief kwam meerdere keren voorbij in 2022. De initiatiefnemers schaafden verder aan het inrichtingsplan, lieten een begroting opstellen en kwamen met een Programma van Eisen (PvE), waar we vanuit het Groenberaad wat tekst over de Natura 2000-status van de Lunenburgerwaard voor aanleverden.

In de gemeenteraad was er in februari een voorbespreking, veel lovende woorden maar ook kritische vragen, die deels over zaken gingen als de Gravenbol en een fietspad onderaan de Lekdijk. Ook werd gevraagd of het geld, ongeveer € 5 miljoen, niet beter aan andere projecten kon worden besteed. Later die maand werd een motie om te onderzoeken hoeveel geld een haalbaarheidsonderzoek zou moeten kosten verworpen. In november volgde een themasessie over de Visie Rivierfront en de Bosscherwaarden, waarbij het stadsstrand ook weer voorbij kwam. Het bleek dat er nog steeds onduidelijkheden zaten in de haalbaarheid van dit initiatief, soms ook omdat werd gemeend dat dit ten koste zou kunnen gaan van andere recreatiemogelijkheden.

Sterke Lekdijk ICU (Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden)

Vanaf de Prinses Irenesluis tot aan het Culemborgse veer moet de dijk ook worden versterkt, dit project loopt een paar jaar achter op het gedeelte tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede. Op 31 maart was de aftrap in Schalkwijk. Nieuwsbrieven 2 en 3 werden gepubliceerd, evenals een Nota van Kansrijke oplossingen. Ook hier ging het over de vraag of oplossingen binnendijs of buitendijs gezocht moesten worden.

Eind september volgde een tweede bijeenkomst, die vooral ging over grondverwerving, de inrichting van de weg op de dijk (wordt uniform) en over de waterveiligheidsopgave. Deze laatste bleek minder groot dan oorspronkelijk gedacht, bepaalde maatregelen voor piping nog wel konden nog wel worden uitgesteld. De komende periode wordt vooral besteed aan het vaststellen van het

voorkeursalternatief, waarbij dan ook definitieve keuzes worden gemaakt over het soort oplossing per probleemgebied.

Sterke Lekdijk WAM(Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden)

Dit project heeft heel veel aandacht gevraagd van het Groenberaad. Er was zeer regelmatig overleg, er waren werkateliers op het gebied van Recreatie en Verkeer, het gebied van Natuur en Ecologie en Het verhaal van de dijk. Tussendoor speelde nog de vraag of er een fiets- wandelpad aan de teen van de dijk kon worden aangelegd door de uiterwaard van de stad naar de Gravenbol. De gemeente Utrechtse Heuvelrug was hierover toen al afgehaakt vanwege de hoge kosten.

Het Groenberaad nam de positie in dat fietsen of wandelen door de uiterwaard ongewenst is vanwege het Natura 2000-gebied en de onvermijdelijke jaarrond verstoring van de beschermde vogels. Wij meenden dat dit waarschijnlijk daarom onvergunbaar is en vonden een aantal overheden en organisaties aan onze zijde. Desondanks bleef dit langdurig op de kansenlijst staan, zelfs toen bleek dat de gemeenteraad hier geen geld voor wilde vrijmaken. De wethouder werd gevraagd om bij HDSR te onderzoeken wat er zonder geld mogelijk zou zijn en ook wat de voorbereiding van een pad zou moeten kosten. Wij zagen veel meer in het optimaal inrichten van de kruin van de dijk voor de voetganger en de fiets, dus beperkte snelheid en gemotoriseerd verkeer te gast.

In augustus verscheen een eerste versie van het MER en het ontwerp projectplan, aan ons werd om commentaar gevraagd. Dit leverden we begin september af. Onze belangrijkste opmerkingen gingen over het niet opvolgen van en voldoen aan de Europese wetgeving en jurisprudentie, over nut en noodzaak van het aanleggen van een beheerstrook, over de gevolgen van de taludverflauwing,

over de mogelijkheden om natuur te maken bovenop een ondoordringbare laag en over het fiets- en wandelpad. We worden uitgenodigd voor een gesprek, maar daar bleken veel zaken al in beton gegoten. Sterker, we kregen te horen dat HDSR niet van plan is zaken aan te passen en dat zij mogelijke juridische stappen dan wel tegemoet ziet.

Vlak voor kerst werden de MER, het Ontwerpplan Waterwet, twee omgevingsvergunningen en een ontheffing op de Wet Natuurbescherming ter inzage gelegd, de uiterste termijn voor een reactie is 17 februari 2023. Al snel werd duidelijk dat er geen stikstofberekening is gemaakt, hiermee is het plan wellicht al onvolledig en dus niet vergunbaar. Meerdere organisaties staken de koppen bij elkaar en hier en daar wordt besloten om gezamenlijk zienswijzen in te richten. Wij zullen ook begin februari met een reactie komen.

Team Rijntakken

In opdracht van RWS is een aannemerscombinatie (genoemd team Rijntakken) actief beplanting gaan rooien en opschonen van oevers langs Gravenbol. In samenwerking met de gemeente gaan we proberen deze werkzaamheden beter af te stemmen met het beheerplan voor Gravenbol en de natuurwaarden.

Verbranden afvalhout (gemeente Wijk bij Duurstede)

Een leuk succes om te melden was dat de gemeente in oktober een nieuw beleidsplan Verbranden snoeihout instelde, wij hadden hier in het voorjaar van 2021 aandacht voor gevraagd. Het nieuwe beleid is dat verbranden van snoeihout van bomen alleen nog is toegestaan als de bomen ziek zijn en dat verbranden noodzakelijk is om verspreiding van die ziekte tegen te gaan. Er zijn strikte regels en het verbranden moet ruim van tevoren worden gemeld.

Verkeers- en parkeerbeleid (Schil met Pit)

We wilden eind 2021 al bij elkaar komen met een aantal organisaties om te praten over het verkeers- en parkeerbeleid in en rond de binnenstad. Door Covid werd dat uiteindelijk 24 januari. Het doel was te kijken of we gezamenlijk een visie konden opstellen om die aan te bieden aan de gemeente. Er zijn knelpunten die moeten worden opgelost, over het hoe liepen meningen uiteen. Zo hadden Schil met Pit en de Wijkse Stadshaven andere oplossingen op het oog voor de parkeerdruk, namelijk opofferen groen, en was hun voornaamste zorg het behoud van het rivierzicht op de oude stad. De VNMW zag daarentegen meer in het bouwen van een parkeergarage en verder het (half)ondergronds parkeren bij nieuw te bouwen appartementen. Over de verkeersafwikkeling werden we het wel snel eens, het moesten drie ringen om de kern worden.

Uiteindelijk slaagden we er in om een gezamenlijke visie op te stellen, die we op 8 juli presenteerden aan de gemeente. Deze zat toen midden in het opstellen van het uitvoeringsprogramma GVVP (verkeer), terwijl er ook nog een parkeeronderzoek in de pijplijn zat. Goede timing dus. We stuurden de visie ook naar de politieke partijen en maakten een persbericht. Tegen het eind van het jaar kwam de gemeente met de eerste uitslagen van het parkeeronderzoek. Er zijn in feite alleen problemen voor de bewoners van de binnenstad op de vrijdagavond als er ook veel bezoekers in de stad zijn. Verder zijn er veel meer vergunningen afgegeven dan er plekken zijn en worden die plekken regelmatig bezet door niet-vergunninghouders.

Verkiezingen (gemeente Wijk bij Duurstede)

Met de verkiezingen voor de gemeenteraad op 16 maart waren we al in 2021 begonnen. Toen stuurden we al suggesties naar de verschillende politieke partijen met de aanbeveling die op te nemen in de verkiezingsprogramma's. Die suggesties hadden vooraf afgestemd met onze leden.

Op maandag 28 februari hielden we ons intussen traditionele verkiezingsdebat in Calypso, alle partijen deden weer mee. De presentatie van de avond hadden we uit handen gegeven, nieuwe en jonge gezichten zouden wellicht ook een nieuw publiek trekken. Ook hadden we besloten dat de avond online te volgen moest zijn. Dat laatste leverde wat technische problemen op, die we een volgende keer zullen proberen op te lossen.

De zaal was goed gevuld en ook online was er goede belangstelling. We hadden de verschillende programma's weer op inhoud geanalyseerd en de discussie verliep aan de hand van stellingen, waarbij we naast het groen ook klimaat, energie en leefbaarheid meenamen. Ook had de bekende

vertrouwensmeter weer een plaats gekregen. Uit de uitslag bleek dat de debatavond voor duidelijkheid had gezorgd, het aantal stemmen op 'weet niet – geen mening' was duidelijk afgenomen. Afgemeten op de toename in vertrouwen waren BurgerBelangen (Nynke Plaatsman-Visser) en de SP (Jeroen Brouwer) de winnaars van de avond.

Wandelpad Vikinghofterrein (gemeente Wijk bij Duurstede)

In samenhang met de dassen op het Vikinghof en de provinciale natuurplannen langs de Kromme Rijn werd hebben we voorgesteld om wat struweel te planten langs het (gemeentelijk) pad tussen het Vikinghofterrein en de Groenewoudseweg-perceel. Dit stuk zou kunnen bijdragen aan een ecologische verbinding tussen deze percelen. De provincie had toegezegd de aanleg te betalen. Mogelijk ook on hold gezet tezamen met de andere provinciale natuurontwikkeling.

Wijkhuis (Viveste, gemeente Wijk bij Duurstede)

De discussie over het appartementencomplex op de locatie het Wijkhuis hield in 2022 aan, maar gebouwd werd er nog niet. In april werd weer een bijeenkomst voor omwonenden gehouden, de plannen waren aangepast op verzoek van de omwonenden. De appartementen zijn iets verkleind waardoor ruimte is ontstaan om te gaan schuiven. Hierdoor werd het gebouw aan de kant van de Steenstraat minder hoog. De omwonenden waren blij met deze aanpassing, maar vonden ook dat er iets gedaan zou moeten worden aan het groen voor het complex Nieuw Dorestad. De gemeente zegde toe hier nog eens naar te kijken.

Over de vergroening van het gebouw zelf kregen we steeds meer twijfels. Door gestegen kosten zou het zomaar kunnen dat de mooie en enthousiast ontvangen ideeën over het aanbrengen van groene gevels niet zullen worden uitgevoerd. Eind november werd door de gemeente de verwachting uitgesproken dat er midden 2023 kon worden begonnen met de bouw.

Windpark Goyerbrug (Blue Bear)

Dit project speelde niet in onze gemeente maar in de gemeente Houten. Omdat de windturbines langs het ARK een ashoogte zouden krijgen van 240 meter en kort op de gemeentegrens staan, kregen ook onze inwoners hier mee te maken. Dit project was in een impasse geraakt door een uitspraak van de Raad van State dat het activiteitenbesluit over het bouwen van 3 of meer windturbines onvoldoende was onderbouwd, zo ontbrak bijvoorbeeld een MER. Hierdoor waren de normen uit het activiteitenbesluit niet meer geldig.

De gemeente Houten was al door de rechter gedwongen om een besluit te nemen, nu moesten ook nog nieuwe normen worden vastgesteld. Dit draaide uit op een lastige afweging tussen opbrengst en

overlast. Daarvoor had de gemeente al laten uitzoeken of helemaal stoppen met dit project een optie kon zijn, of dat er alternatieven voorhanden waren. Dat bleek niet het geval en het helemaal afblazen zou tot enorme financiële risico's kunnen leiden. Uiteindelijk na heel veel vergaderen en overleggen nam de gemeenteraad in december het besluit om een verklaring van geen bedenkingen af te geven, waardoor de realisatie weer een stap dichterbij kwam. Omwonenden gaven aan deze beslissing nog wel juridisch te gaan aanvechten bij de Raad van State.

Witlastraat (gemeente Wijk bij Duurstede)

In februari zaten we om tafel over dit project, de plannen waren iets verder uitgewerkt. Er zal toch groen moeten sneuvelen, vooral door de aanleg van parkeerplaatsen. Uit een parkeeronderzoek zou blijken dat ongeveer 80% van de huidige parkeerplekken regelmatig bezet zijn, hoewel ook werd toegegeven dat op de grote parkeerplaats zelf nauwelijks auto's staan. Het bestaande groen werd afgedaan als 'niet hoogwaardig'. We vroegen het parkeeronderzoek op, maar hebben dat niet ontvangen.

Eind juni was er een bijeenkomst voor omwonenden, die fel tegen de bouw zijn. Prompt ontvingen wij het verzoek om op een alternatieve locatie te gaan kijken in de buurt van de Haraldstraat. De vraag die aan ons gesteld was om te kijken of dit wat betreft groen een betere plek zou kunnen zijn. Kwalitatief leek het groen aan de Witlastraat minder, ook het te kappen volume was daar kleiner. Daarnaast waren er bij de Witlastraat meer mogelijkheden om grotere bomen terug te plaatsen, bijvoorbeeld richting Junopad. Als we uit deze twee alternatieven moeten kiezen valt de voorkeur uit voor Witlastraat.

Zandweg (gemeente Wijk bij Duurstede)

Bij grote projecten komt het ook aan op de details, dat ging zeker op voor de herinrichting van de Zandweg. Gaandeweg waren al belangrijke beslissingen genomen, nu moesten de puntjes op de i. In februari was er een grote bijeenkomst op het gemeentehuis en werd een stukje van het aan te pakken tracé gelopen met belangstellenden. Wij deden weer wat voorstellen, zoals een slinger in de weg bij de uitrit Veilingklok en het plateau op de kruising Steenstraat eerder laten beginnen.

In september zaten we weer om tafel. Toen ging het vooral over de planning, het groen dat zou worden aangelegd en de verkeerslichten. In oktober werd een bijeenkomst gehouden in de grote kerk op de Markt, de plannen leken definitief. Op het laatste moment bleken er toch nog belangrijke zaken aangepast, vooral rond de kruising Veilingklok en over de plek waar het verkeer wordt gemengd richting binnenstad. Wij maakten ons grote zorgen dat hiermee de veiligheid niet is gebaat en zaten in november alweer om tafel. We kregen de toezegging dat onze opmerkingen nogmaals zullen worden ingebracht in het bestuurlijk overleg en dat er een gesprek komt met de wethouder.

Zonnepark Cothen (Sunvest)

Het park in Cothen werd op 22 april feestelijk geopend. Hiermee was het eerste van de vijf vergunde parken operationeel geworden. Wij maakten van de gelegenheid gebruik om een afspraak te maken om de landschappelijke inpassing van het plan te bekijken en om afspraken te gaan maken over het meerjarige beheer. Eind juli liepen we door het park, van de landschappelijke inpassing aan de oost- en zuidkant was niet veel terecht gekomen. Heel veel aanplant was dood of verdwenen, waarschijnlijk door onvoldoende aandacht bij de aanleg en ook door het extreem droge weer. Deze zaken zouden in het najaar worden opgepakt, maar wij hebben hier niets meer van vernomen.

Zonnepark Kapelleweg (BHM Solar)

Wij hadden in januari al een voorstel ingeleverd voor de landschappelijke inpassing en daar een positieve respons op gekregen. Een van de elementen waar wij voor hadden gepleit was de aanleg van een poel op een rustig gedeelte achterin het park.

Kort daarna ontstond commotie onder omwonenden, deze leverden in februari een petitie in bij de wethouder. Ook verschenen er stukken in de pers. In de gemeenteraad werden schriftelijke vragen gesteld, vooral over het participatieproces en of de aanleg van dit park nog wel wenselijk zou zijn. Gedurende de rest van het jaar werd achter de schermen doorgewerkt en nog aanvullende onderzoeken gedaan. Naar verwachting zal dit project begin 2023 weer aan de oppervlakte verschijnen.

Zonnepark Wijkerbroek Oost en West (LC Energy)

Op 17 november werd officieel begonnen met de aanleg van deze zonneparken. De weken ervoor was al veel activiteit te zien rond het boren van een pijpleiding onder het ARK, grote gele dampende machines in het buitengebied en open gegraven bermen langs de Romeinenbaan en het Junopad. Nu werd daadwerkelijk begonnen met de aanleg van de constructies waar de panelen op komen te rusten. Daarna zullen vanaf januari de panelen worden geplaatst, daarna de omvormers en de transformatoren. Naar verwachting wordt dan vanaf juli 2023 stroom geleverd aan het elektriciteitsnet.

BESTUUR eind 2022		
<u>Voorzitter</u> Henny Olthof	<u>Secretaris</u> Aukje Boer	<u>Penningmeester</u> Anke Matthijs a.i.
<u>Lid</u> Paul Gortworst	<u>Lid</u> Reddy Schreuder	
WERKGROEPEN 2021		
<u>Flora</u> Linda Horst	<u>Groenberaad</u> Henny Olthof	<u>Heemtuin</u> Lex Kramer
<u>Landschapsbeheer</u> Hennie Hadderingh	<u>Natuureducatie</u> Aukje Boer	<u>Opgeruimd Wijk</u> Alfred van Kessel
<u>Vogels</u> Wim van Impelen en Marian Rietveld		
<u>Website</u> Hennie Hadderingh <u>Facebook</u> Lex Kramer		
<u>Jaarverslag</u> : alle coördinatoren, de penningmeester en de voorzitter <u>Samenstelling en layout jaarverslag</u> : Hennie Hadderingh		

Correspondentieadres/secretariaat:

VNM, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede
Langs de Wal 10
3961 AB Wijk bij Duurstede

Website: www.ivn.nl/vnmw

Email: info@vnmw.nl

Facebook: www.facebook.com/vnmwbd